

SZÉCHENYI TERV

Közbeszerzési útmutató

A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény alapján

Közbeszerzési útmutató

Készült a Belügyminisztérium Önkormányzati Koordinációs Irodájának
gondozásában, az NFÜ Közbeszerzéseket Felügyelő Főosztálya és a
Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft.
szakmai hozzájárulásával

Szerkesztette

Számadó Róza és Dr. Stocz Ferenc

Kiadványtervező

Laib Eszter

Verzió szám: 2.

MAGYAR
PROGRAM

Belügyminisztérium
Önkormányzati Koordinációs Iroda
oki@bm.gov.hu

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió
támogatásával, az Európai Szociális
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Közbeszerzési Útmutató

Tisztelt Olvasó!

Az egészséges ivóvíz biztosításához szükséges intézkedésekről szóló 1379/2012. (IX. 20.) Korm. határozat feladatként határozta meg, hogy kerüljön összeállításra a közbeszerzési eljárások lebonyolítását segítő módszertani segédlet, ami könnyen használható és értelmezhető. Ezen cél elérése érdekében készült ez az útmutató, melynek elkészítésébe a Belügyminisztérium munkatársain túl a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és a Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft. szakértői is közreműködtek.

Az útmutató célja, hogy sillabuszként, mankóként segítséget nyújtson az egyes eljárási cselekmények tervezésekor és a végrehajtás során. Az útmutató a jelenleg hatályos jogszabályi előírások alapján került készült. A jogszabályi változásoknak megfelelően folyamatosan aktualizálásra kerül. E módszertani anyag elektronikus formában folyamatosan rendelkezésére fog állni.

Szeretnénk, ha egy valóban jól használható dokumentumot nyújthatnánk át Önöknek ezért kérjük, hogy esetleges észrevételeiket küldjék meg az oki@bm.gov.hu e-mail címre. Ezzel hozzájárulnak ahhoz, hogy ez a „Közbeszerzési útmutató” egy, a napi munka során a tapasztalatok beépítése által igazi segítséget jelentsen a támogatási projektek megvalósítói számára.

Farkasné Dr. Gasparics Emese

önkormányzati helyettes államtitkár

Közbeszerzési Útmutató

Tartalom

1. A közbeszerzési törvény és a hozzá kapcsolódó fontosabb jogszabályok	6
2. Közbeszerzési értékhatárok	7
3. A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény szerkezete	11
4. A szabályozás jellege, a kógenia	12
5. A közbeszerzési eljárás tárgya	12
6. Kivételek, amelyekre nem kell a közbeszerzési törvény szabályait alkalmazni	12
7. Kivételek a Kbt. tárgyi hatály alól	13
8. A közbeszerzési eljárás szereplői	17
9. Támogatott szervezetek	18
10. Közbeszerzések ellenőrzése	18
11. Közös ajánlatkérők	21
14. A verseny biztosítása, a többszörös megjelenés tilalma	22
15. Alkalmazandó eljárásrend	23
16. Az ajánlatkérő nevében eljáró személyek, közbeszerzési szabályzat, felelősségi rend	25
18. Hivatalos közbeszerzési tanácsadó	26
19. Összeférhetetlenség	27
20. Előzetes árajánlat, tervező	27
21. Közbeszerzési terv, előzetes összesített tájékoztató	29
22. A Határidők számítása	30
23. Az ajánlattételi határidő, és a rövidítési lehetőségek	31
24. A felhívás és a dokumentáció módosítása	32
24. Az eljárást megindító felhívás visszavonása	36
25. A kiegészítő tájékoztatás	37
26. A beszerzés tárgya, mennyisége, rész és alternatív ajánlat	38
27. A dokumentáció tartalma	39
28. A dokumentáció rendelkezésre bocsátása	40
29. Ellentmondás a felhívás és a dokumentáció tartalma, illetőleg a dokumentáció egyes pontjai között ..	41
30. A dokumentáció árának visszautalása	42
31. A kizáró okok rendszere	42

Közbeszerzési Útmutató

33.	Az igazolások formai követelményei	45
35.	Pénzügyi és gazdasági alkalmasság	48
36.	Műszaki szakmai alkalmasság	49
38.	A részvételre jelentkezés	51
39.	Az ajánlattal /részvételi jelentkezéssel kapcsolatos formai követelmények	52
40.	Bontás	52
41.	Ajánlati kötöttség	53
42.	Az ajánlatok elbírálása	55
43.	Hiánypótlás	56
44.	Felvilágosítás kérés	58
45.	Nyilvánvaló számítási hiba az ajánlatban	59
46.	Kirívóan alacsony ellenszolgáltatás	59
47.	Bírálati szempontok	61
48.	A pontszámok kiosztása, a nyertes kiválasztása azonos ajánlatok esetén	63
49.	Érvénytelen ajánlat	65
50.	Eredménytelen eljárás	66
51.	Eredményhirdetés	66
52.	A közbeszerzési eljárás szabályai	67
53.	Hasznos linkek, források	76
54.	Kiegészítő dokumentumok	77

Közbeszerzési Útmutató

1. A közbeszerzési törvény és a hozzá kapcsolódó, fontosabb jogszabályok

Közbeszerzési törvény és a legfontosabb kapcsolódó jogszabályok	
2011. évi CVIII. törvény	A közbeszerzésekről
310/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet	A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról
306/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet	Az építési beruházások közbeszerzésének részletes szabályairól
305/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet	A tervpályázati eljárások szabályairól
289/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet	A közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról
92/2011. (XII. 30.) NFM rendelet	A közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről
46/2011. (III. 25.) Korm. rendelet	A közbeszerzések központi ellenőrzéséről és engedélyezéséről
257/2007. (X. 4.) Korm. rendelet	A közbeszerzési eljárásokban elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól, valamint az elektronikus árlejtés alkalmazásáról
302/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet	A védett foglalkoztatók részére fenntartott közbeszerzések részletes szabályairól
224/2004. (VII. 22.) Korm. rendelet	A hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztásáról és a közszolgáltatási szerződésről
168/2004. (V. 25.) Korm. rendelet	A központosított közbeszerzési rendszerről, valamint a központi beszerző szervezet feladat- és hatásköréről
4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet	A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a

Közbeszerzési Útmutató

	Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről
--	--

2. Közbeszerzési értékhatárok

A jelenleg hatályos törvény nem tartalmazza sem a nemzeti sem az uniós közbeszerzési értékhatárokat. A közbeszerzési értékhatárok meghatározott időközönként változhatnak. Az Európai Unió joga szerint két évente vizsgálják felül az uniós értékhatárokat, valamint azok nemzeti valutákban meghatározott összegét. A nemzeti közbeszerzési értékhatár minden évben a költségvetési törvényben kerülnek meghatározásra. A Közbeszerzési Hatóság Elnöke minden év elején tájékoztatót tesz közzé az adott év tekintetében irányadó közbeszerzési értékhatárokról a Közbeszerzési Értesítőben. A **2013. január 1-jétől 2013. december 31-éig a közösségi eljárásrendben**, valamint **a nemzeti eljárásrendben** irányadó közbeszerzési értékhatárokat a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény határozza meg.

Közbeszerzési értékhatárok 2013. január 1-jétől - 2013. december 31-éig

Nemzeti eljárásrendben:

	Nettó:
árubeszerzés esetében:	8 millió Ft.
építési beruházás esetében:	15 millió Ft.
építési koncesszió esetében:	100 millió Ft.
szolgáltatás megrendelése esetében:	8 millió Ft.
szolgáltatási koncesszió esetében:	25 millió Ft.

MAGARY
PROGRAMBelügyminisztérium
Önkormányzati Koordinációs Iroda
oki@bm.gov.hu

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió
támogatásával, az Európai Szociális
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Közbeszerzési Útmutató

Ajánlatkérő a Kbt. 122. § (7)¹ bekezdése szerinti esetekben hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást folytathat le a következő értékhatárok figyelembevételével:

	Nettó:
árubeszerzés esetében:	25 millió Ft.
építési beruházás esetében:	150 millió Ft.
szolgáltatás megrendelése esetében:	25 millió Ft.

1. Az ajánlatkérő hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást az alábbi esetekben is indíthat:

- a.
az árubeszerzés vagy szolgáltatás becsült értéke nem éri el a huszonöt millió forintot vagy az építési beruházás becsült értéke nem éri el a százötvenmillió forintot;
- b.
a beszerzés nyilvánosan közzétett, bárki által igénybe vehető és kivételesen kedvező feltételei csak rövid ideig állnak fenn, és az ellenszolgáltatás a piaci árakhoz képest lényegesen alacsonyabb, továbbá e kedvező feltételek igénybevétele az e rész szerinti eljárás alkalmazása esetén meghiúsulna;
- c.
a közbeszerzés külképviselet számára történik.

- Az a. pontja szerinti esetben a Kbt. 100. § (1) bekezdés nem alkalmazandó. (100. § (1) A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megkezdése napján az ajánlatkérő köteles benyújtani a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz az ajánlattételi felhívást, továbbá az ajánlattételre felhívni kívánt gazdasági szereplők nevéről, címéről (székhelyéről, lakóhelyéről), a beszerzés becsült értékéről, valamint a tárgyalásos eljárás alkalmazását megalapozó körülményekről szóló tájékoztatást.)

Közbeszerzési Útmutató

Az ajánlatkérő a a. és c. pont szerinti esetben is köteles biztosítani a versenyt és legalább három ajánlattevőt ajánlattételre felhívni. Az a. pont szerinti esetben olyan gazdasági szereplőknek kell ajánlattételi felhívást küldeni, amelyek mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősülnek vagy költségvetési szervek és amelyek a szerződés teljesítésére való alkalmasság feltételeit az ajánlatkérő megítélése szerint feltehetőleg teljesíteni tudják. A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. § (4) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezés az ilyen eljárásokban nem alkalmazandó.

Az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzések

1. A klasszikus ajánlatkérők a Kbt. 10. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, az árubeszerzésre vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár :

A Kbt. 6. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, valamint ezen ajánlatkérők esetében a védelem terén beszerzendő árukra akkor, ha a védelem terén a beszerzendő áru a Kbt. 2. mellékletében szerepel: 130 000 euró, azaz 35 464 000 forint

A Kbt. 6. § (1) bekezdése szerinti egyéb ajánlatkérő esetében, valamint a 6. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha a védelem terén a beszerzendő áru a 2. mellékletben nem szerepel: 200 000 euró, azaz 54 560 000 forint

2. A klasszikus ajánlatkérők a Kbt. 10. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, az építési beruházásra vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár: 5 000 000 euró, azaz 1 364 000 000 forint,**3. A klasszikus ajánlatkérők a Kbt. 10. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, az építési koncesszióra vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár: 5 000 000 euró, azaz 1 364 000 000 forint,****4. A klasszikus ajánlatkérők a Kbt. 10. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a szolgáltatás megrendelésére vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár:**

A Kbt. 6. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha a szolgáltatás a Kbt. 3. mellékletében szerepel, kivéve a 8. csoportba tartozó kutatási és fejlesztési szolgáltatásokat és az 5. csoportba tartozó 7524, 7525, 7526 számú távközlési szolgáltatásokat: 130 000 euró, azaz 35 464 000

Közbeszerzési Útmutató

forint,
A Kbt. 6. § (1) bekezdésében meghatározott egyéb ajánlatkérő esetében, ha a szolgáltatás a Kbt. 3. mellékletében szerepel, kivéve a 8. csoportba tartozó kutatási és fejlesztési szolgáltatásokat és az 5. csoportba tartozó 7524, 7525, 7526 számú távközlési szolgáltatásokat: 200 000 euró, azaz 54 560 000 forint,
A Kbt. 3. mellékletében a 8. csoportba tartozó kutatási és fejlesztési szolgáltatások és az 5. csoportba tartozó 7524, 7525, 7526 számú távközlési szolgáltatások, valamint a Kbt. 4. melléklete szerinti szolgáltatások esetében: 200 000 euró, azaz 54 560 000 forint,
5. A klasszikus ajánlatkérők a Kbt. 10. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a tervpályázati eljárás lefolytatására vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár:
a (4) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott értékhatárok, ha a tervpályázati eljárás eredményeként szolgáltatás megrendelésére kerül sor,
a (4) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott értékhatárok minden olyan tervpályázati eljárás esetében, amelynek pályázati díja és a pályázóknak fizetendő díjak együttes teljes összege eléri vagy meghaladja ezeket az értékhatárokat.
6. A Kbt. XIV. fejezete alkalmazásakor a közszolgáltatói szerződések [Kbt. 114. § (2) bekezdése] esetén irányadó, a Kbt. 10. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott uniós közbeszerzési értékhatár:
árubeszerzésre, valamint a szolgáltatás megrendelésére: 400 000 euró, azaz 109 120 000 forint,
építési beruházásra: 5 000 000 euró, azaz 1 364 000 000 forint,
7. A Kbt. XIV. fejezete alkalmazásakor a közszolgáltatói szerződések [Kbt. 114. § (2) bekezdése] esetén irányadó, a Kbt. 10. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, a tervpályázati eljárás lefolytatására vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár:
400 000 euró, ha a tervpályázati eljárás eredményeként szolgáltatás megrendelésére kerül sor, azaz 109 120 000 forint,
400 000 euró, ha a tervpályázati eljárás pályázati díja és a pályázóknak fizetendő díjak együttes teljes összege eléri vagy meghaladja ezt az értékhatárt, azaz 109 120 000 forint,

Közbeszerzési Útmutató

3. A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény szerkezete

A klasszikus ajánlatkérőkre vonatkozó (általános) és a közszolgáltatókra vonatkozó (különös) szabályok elválasztása valamennyi eljárásrendben: az európai irányelvek szerint.

A törvény felépítése:

Első rész: Általános rendelkezések - valamennyi eljárásrendre és típusra alkalmazandó.

Második rész: Az uniós értékhatárt elérő értékű közbeszerzések szabályai - ezen a részen belül az építési koncesszióra vonatkozó szabályok és közszolgáltatókra vonatkozó szabályok.

Harmadik rész: A nemzeti eljárásrend.

Negyedik rész: A közbeszerzési szerződések: a közbeszerzési eljárás alapján létrejövő szerződés megkötése, tartalma, érvénytelensége, A megkötött szerződés módosítása és teljesítése, valamint a biztosítékok.

Ötödik rész: A közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslat

Hatodik rész: A Közbeszerzési Hatóság (korábban: Közbeszerzések Tanácsa)

Hetedik rész: Záró rendelkezések

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 2012. január 1-jén hatályát veszítette, rendelkezéseit a 2012. január 1. napját megelőzően megkezdett beszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra kell alkalmazni.

Közbeszerzési Útmutató

4. A szabályozás jellege, a kógencia

A kógencia fogalma azt jelenti, hogy **egy törvény szabályaitól csak abban az esetben lehet eltérni, ha azt a törvény kifejezetten megengedi**. A nemzeti eljárásrendben nagy teret kap a diszpozitivitás, azaz az ajánlatkérői szabadság.

5. A közbeszerzési eljárás tárgya

- árubeszerzés
- építési beruházás
- építési koncesszió (klasszikus ajánlatkérők esetén)
- szolgáltatás megrendelése
- szolgáltatási koncesszió (csak nemzeti eljárásrendben, csak klasszikus ajánlatkérők esetén)

A törvény szabályozza azt a helyzetet, amikor egy szerződés **több közbeszerzési tárgyat** (pl. építési beruházást és szolgáltatás megrendelést) foglal magában: ilyen esetben a meghatározó értékű közbeszerzési tárgy szerint kell a szerződést minősíteni. Nem lehet tehát kimondani, hogy pl. az építési beruházás vagy a szolgáltatás arányára tekintet nélkül egy közbeszerzés építési beruházásnak vagy szolgáltatásnak minősül. A meghatározó értékű beszerzési tárgy csak akkor "nyelhet el" más beszerzési tárgyat vagy tárgyakat, ha a különböző beszerzési tárgyak egymással szükségszerűen összefüggenek. Így pl. egy építési beruházással szükségszerűen együtt nem járó szolgáltatást külön eljárásban kell megversenyeztetni.

6. Kivételek, amelyekre nem kell a közbeszerzési törvény szabályait alkalmazni

Vannak olyan beszerzési tárgyak, amelyekre nem kell a közbeszerzési törvény szabályait alkalmazni. Ezek két csoportba sorolhatóak:

Közbeszerzési Útmutató

- amelyek esetében egyáltalán nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatni
- amelyek esetében csak egyszerű eljárást le kell folytatni

7. Kivételek a Kbt. tárgyi hatály alól

Ezen tárgyak beszerzésére irányuló eljárások minden eljárásrendben kivételt jelentenek a törvény alkalmazása alól.

Ide tartoznak azok a beszerzések, amelyek jelentőségük miatt nem alkalmasak arra, hogy közbeszerzési eljárásban kerüljenek beszerzésre. : például a minősített adatot, valamint az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeit érintő vagy a különleges biztonsági intézkedést igénylő eljárások - ezek vonatkozásában az Országgyűlés illetékes bizottságának a Kbt. alkalmazását kizáró előzetes döntést kell hoznia; vagy a védelem terén kifejezetten katonai, rendvédelmi, rendészeti célokra szánt áruk (fegyverek, lőszer, hadianyagok) beszerzésére, szolgáltatások vagy építési beruházások megrendelésére vonatkoznak.

A Kbt. 9. § f) pontja továbbá a 2004/18/EK irányelv 13. cikkének megfelelő - a korábbi közösségi jogi szabályok által nem ismert - kivételi lehetőséget tartalmaz: az irányelv rendelkezései nem alkalmazandók az olyan közbeszerzésekre, amelyek arra irányulnak, hogy lehetővé tegyék az ajánlatkérő számára nyilvános elektronikus hírközlési hálózatok rendelkezésre bocsátását vagy igénybevételét, vagy a nyilvánosság részére egy vagy több elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtását.

Ha a központi beszerző szervezet által közbeszerzési eljárás útján beszerzett árut, szolgáltatást vagy építési beruházást kívánnak azok a szervezetek megrendelni, amelyek javára a központi beszerző szervezet közbeszerzési szerződést kötött (tulajdonképpen tehát a keret megállapodásos eljárás második részében a verseny újraindítása nélkül kívánnak eljárni), akkor nem kell a közbeszerzési törvény rendelkezéseit alkalmazni. Ez nem új kivételi kör, pusztán az eddig is irányadó gyakorlat explicit megfogalmazása. A koncessziót érintő kivételekről a beszerzés tárgyainál már beszéltünk.

Közbeszerzési Útmutató

Az **in - house szerződések** kivételt képeznek mind az uniós, mind a nemzeti közbeszerzési szabályok alól. Az in - house beszerzések lehetővé teszik, hogy az ajánlatkérő a vele szoros kapcsolatban álló, de látszólag jogilag elkülönülő vállalkozásoknak - meghatározott feltételek mellett - közvetlenül, ajánlattételi felhívás közzététele nélkül szerződéseket ítéljen oda.

Az in - house beszerzés fogalma a közbeszerzési irányelvekben nevesítve nem szerepel, annak feltételrendszerét az Európai Bíróság joggyakorlata alakította ki. Házon-belüli beszerzésekről ezek alapján akkor beszélhetünk, ha ajánlatkérő olyan ajánlattevővel köt szerződést, amely ugyan jogilag tőle elválik, ám az ajánlatkérő a kérdéses személy felett olyan ellenőrzést gyakorol, mint amelyet a saját szervei felett ("strukturális függés") és ez a személy a tevékenységét lényegében az őt fenntartó ajánlatkérő szerv javára végzi ("gazdasági függés"). Ezt támasztja alá az a rendelkezés is, hogy az in - house szervezet éves nettó árbevétele 80%-át az ilyen szerződés(-ek) teljesítéséből származzon.

Az Európai Bíróság gyakorlata szerint teljesül a "strukturális függés" feltétele abban az esetben is, ha több ajánlatkérő közösen gyakorol ellenőrzési jogokat az ajánlattevő felett.

Az in - house feltételek szigorúan értelmezendők, és amennyiben az adott szervezetben egy vagy több magánvállalkozás részesedéssel bír, még ha ez a részesedés kisebbségi tulajdon is, kizárja annak lehetőségét, hogy az ajánlatkérő szerv olyan terjedelemben gyakorolja ellenőrzési jogait, mint azt a saját, belső szervezeti egységei tekintetében teszi. Fentiek alapján tehát lényeges szempont a házon-belüli beszerzés megítélésekor, hogy a szervezet megőrizze közjogi voltát, amely így kizárja a magánszektor bármilyen minőségben történő részvételét.

Az Kbt. kiterjesztő rendelkezést tartalmaz a beszerzés tárgyát illetően, hiszen az nem csak a közszolgáltatás ellátására vonatkozhat, hanem a közszolgáltatás ellátásának megszervezésével összefüggő feladat ellátására is. A szabályozás a hazai joggyakorlatot tükrözi.

A 9.§ (3) bekezdésében az in - house szerződések időtartamát illetően öt éves időtartamot enged. A szabályozás célja az, hogy a szerződések csak tényleges probléma felmerülése esetén kerüljenek módosításra vagy megszüntetésre. Amennyiben az in - house

Közbeszerzési Útmutató

szerződéskötés feltételei a szerződés hatálya alatt már nem állnak fenn tovább, ajánlatkérő jogosult és köteles a szerződést felmondani.

Az in - house szerződések a gyakorlatban azt jelentik, hogy az állam, önkormányzat tulajdonképpen csak másik zsebébe teszi át a feladatra szánt összeget, amikor szerződést köt. Ez viszont azt is jelenti, hogy az ilyen gazdálkodó szervezet tulajdonképpen finansziális működése szempontjából is mintegy az állami intézmény vagy önkormányzat egy szervezeti egységének is tekinthető.

Kivételi körként jelenik meg két olyan esetkör, amelyek a közfeladatok ellátásának átruházásához kapcsolódnak. A Kbt. egyértelművé teszi, hogy a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény alapján, a helyi önkormányzat kötelező közoktatási feladatának és a közoktatási intézmény intézményfenntartói jogának más intézményfenntartónak történő átadása nem tartozik a közbeszerzési szabályok hatálya alá. A kivételi kör (9. § (5) h) pontja) azt szolgálja, hogy az állami feladatellátás belső megszervezése érdekében kizárólag állami szervek között kötött horizontális megállapodások - amikor azt az uniós jog értelmezése lehetővé teszi - ne tartozzanak a közbeszerzési szabályok hatálya alá.

A szolgáltatások körében is van pár olyan beszerzési tárgy, amelyek a szolgáltatás jellege miatt kerültek kiemelésre a Kbt. hatálya alól. Ide tartozik például az ingatlan beszerzése, vagy a 3. melléklet 6. csoportjába tartozó pénzügyi szolgáltatás.

A törvénynek a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezései a következőkben foglalhatók össze. Kivételt képeznek a Kbt. hatálya alól azok a pénzügyi szolgáltatások, amelyek értékpapírok vagy egyéb pénzügyi eszközök kibocsátása, eladása, vétele vagy átruházása által valósulnak meg. Kivétel marad a jegybanki tevékenység igénybevétele is.

Az egyéb pénz-vagy tőkeszerzésre irányuló pénzügyi szolgáltatások, így például a kereskedelmi banki hitelek főszabályként a Kbt. hatálya alá tartoznak. Ebből a körből csak azok a pénzügyi szolgáltatások mentesülnek a Kbt. hatálya alól, amelyeket a

Közbeszerzési Útmutató

monetáris, az árfolyam-, vagy a tartalékezelési politika, vagy a központi kormányzat adósságkezelési politikájának megvalósítása érdekében vesznek igénybe.

A Kbt. gyakorlati alkalmazása során problémaként merült fel, hogy szükséges-e, illetve lehetséges-e közbeszerzési eljárás lefolytatása a nemzetközi fejlesztési intézmények (NFI-k), vagy a Magyar Fejlesztési Bank (MFB), illetve hasonló szervezetek által nyújtott kedvezményes, nem piaci alapú hitelek igénybevétele esetén. Az ilyen hitelek - mint jogszabály alapján fennálló kizárólagos jog alapján nyújtott szolgáltatások - tekintetében indokolt lehet a Kbt. 9. §-a (5) bekezdése g) pontjának alkalmazása. Az MFB esetében jellemzően akkor kerülhet erre sor, ha az adott hitelt kizárólag az MFB-től lehet igénybe venni, pl. a Vízközmű Beruházási Hitelprogram esetén.

A műsorszám műsorszolgáltató általi vételének kivételét a közbeszerzési tárgyak alól aligha kell magyarázni. Olyan speciális szolgáltatásról van ugyanis szó, amely kulturális, szakma specifikus elemeket tartalmaz, a beszerzés tárgya még tárgyalásos eljárás keretein belül sem határozható meg olyan pontossággal, ami alkalmassá tenné a közbeszerzési eljárás lefolytatására, arról nem is beszélve, hogy miképpen is bírálná el az ajánlatkérő az ezerféle ajánlatot, vagy hogyan volna képes az alternatív ajánlatokat egymással összehasonlítani?

Hasonlóan egyértelmű kivétel a választott bírósági, közvetítői vagy békéltetési tevékenység, a munkaszerződés és hasonló foglalkoztatási jogviszonyok.

A Kbt. szerint nem kell alkalmazni a közösségi eljárást szolgáltatások esetén, ha a szolgáltatást a klasszikus ajánlatkérők valamelyike jogszabály alapján fennálló kizárólagos jog alapján nyújtja. A hatályos szabály a 92/50/EGK irányelv 6. cikkének rendelkezésén alapszik. A 2004/18/EK irányelv ezt a kivételt kiterjeszti arra az esetre is, ha a kizárólagos jog az ajánlatkérők által létrehozott valamely társulási formát illeti meg.

A kivételek második csoportja esetében tehát a Harmadik Rész szerinti (nemzeti) eljárást le kell folytatni. Ebbe a körbe egyrészt a 4. melléklet szerinti szolgáltatások tartoznak azzal,

Közbeszerzési Útmutató

hogy ha a közbeszerzés tárgya olyan összetett szolgáltatás, amely a 3. melléklet, valamint a 4. melléklet szerinti valamely szolgáltatást is magában foglalja, a Harmadik Rész alkalmazható, feltéve, hogy a 4. melléklet szerinti szolgáltatás értéke meghaladja a 3. melléklet szerinti szolgáltatás értékét. Ne felejtjük el, hogy bár a 4. mellékletbe tartozik, a fent említett jogi szolgáltatások nem tartoznak a közbeszerzés hatálya alá. Az új Kbt. ide sorolja a szolgáltatási koncessziót is, vagyis szolgáltatási koncesszió esetén a Harmadik Rész alkalmazandó

8. A közbeszerzési eljárás szereplői

Az ajánlatkérőket különböző szempontok alapján lehet csoportosítani.

Ezek a következők:

- Az államháztartás alrendszerei
- Közjogi intézmények
- Házon belüli" vagy másként „in - house" szervezetek
- Közszolgáltatók
- Támogatott szervezetek
- Önkéntes vagy külön kötelezés alapján alkalmazók

Klasszikus ajánlatkérők:

A klasszikus ajánlatkérők körét az új Kbt. 6.§ (1) bekezdés a)-c) pontjai határozzák meg.

- az állam, a regionális és a helyi "hatóságok",
- az ún. közjogi szervezetek,
- azok a "társulások", amelyeket egy vagy több, az előzőekben felsorolt szervezet hoz létre.

Közbeszerzési Útmutató

A Kbt. 6. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerint ajánlatkérő az állam, a helyi önkormányzat és minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása, a helyi önkormányzat által a helyben központosított közbeszerzés keretében, valamint több helyi önkormányzat, illetve a közös hivatalhoz tartozó települések központosított közbeszerzési rendszere keretében ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács.

9. Támogatott szervezetek

A hatályos szabályok szerint azok a támogatott szervezetek, akik egyébként **nem tartoznak sem az általános sem a különös alanyi körbe**, akkor kötelesek alkalmazni beszerzéseikre a Kbt. rendelkezéseit, ha **őket egy vagy több szervezet többségi részben közvetlenül támogatja, vagy az Európai Unióból származó forrásból többségi részben közvetlenül támogatják**.

A támogatásból megvalósuló beszerzés vonatkozásában az uniós értékhatárt el nem érő beszerzés esetén az egyéni vállalkozó kivételével -, amelynek szolgáltatás-megrendelését, árubeszerzését vagy építési beruházását az Kbt. 6. § *a/-d/* pontok hatálya alá tartozó egy vagy több szervezet az uniós értékhatárt elérő értékű beszerzés esetében többségi részben, a nemzeti értékhatárt elérő, de az uniós értékhatárt el nem érő értékű beszerzés esetében hetvenöt százalékot meghaladó részben közvetlenül támogatja

10. Közbeszerzések ellenőrzése

A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet hatálya kiterjed, a 2007-2013 programozási időszakban - az Európai Területi Együttműködés programjaiból származó támogatások kivételével - az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és

Közbeszerzési Útmutató

a Kohéziós Alapból (a továbbiakban együtt: alapok) származó - visszterhes vagy támogatási célú - kötelezettségek vállalására, teljesítésére, a teljesítés ellenőrzésére, a felhasználásában, a lebonyolításban és az ellenőrzésben részt vevő természetes személyekre, jogi személyekre, és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre, a támogatást igénylőkre, a címzettekre és a kedvezményezettekre. **Felhívjuk az ajánlatkérők figyelmét arra, hogy tegyenek eleget a hivatkozott jogszabályban foglalt kötelezettségeiknek, illetve az egyes Projektek tervezése során vegyék figyelembe az alábbi táblázatokban foglalt határidőket.**

Közbeszerzési Útmutató

UTÓELLENŐRZÉS Közösségi értékhatárt el nem érő közbeszerzések esetében, valamint építési beruházás, építési koncesszió esetén a 300 millió Ft-ot el nem érő közbeszerzési eljárások esetében						
KSZ ellenőrzése						
eljárás cselek-mény	kedvezményezett megküldi a KSZ részére a lefolytatott közbeszerzési elj. dokumentumait a Pályázati e-ügyintézés felületen	KSZ közbeszerzési-jogi, támogathatósági, elszámolhatósági, valamint műszaki szempontú utóellenőrzése, szükség esetén hiánypótlás kiírása	kedv. megküldi a hiánypótlást vagy tényállás tisztázásához szükséges dokumentumokat	KSZ ellenőrzi a hp-t és szükség esetén ismételt hp-t ír ki	kedv. teljesíti az ismételt hiánypótlást	KSZ utóellenőrzési jelentés kiadása
határidő	az összegzés megküldésétől számított 3 napon belül, KSZ ellenőrzési határidő kezdete: o. nap	dokumentumok beérkezése után haladéktalanul	7 nap	hp. beérkezése után haladéktalanul	3 nap	dokumentumok beérkezésétől 7 napon belül , amelybe a(z) (ismételt) hiánypótlás, tényállás tisztázásának ideje nem számít bele
ellenőrzés időigénye: legalább 17 nap						

Közbeszerzési Útmutató

11. Közös ajánlatkérők

Közös ajánlatkérés esetén **az ajánlatkérő más ajánlatkérő vagy ajánlatkérők nevében folytatja le az eljárást**. Amennyiben több ajánlatkérő szervezet közös beszerzésére történik a közbeszerzési eljárás lefolytatása, akkor **az ajánlatkérők egyikét a többi ajánlatkérő meghatalmazza a közbeszerzési eljárás lefolytatására** és az adott eljárást - több ajánlatkérő nevében - ez a szervezet fogja ajánlatkérőként lefolytatni.

Az ajánlatkérők **tartós együttműködést is kialakíthatnak**, pl. a helyi önkormányzatok közbeszerzéseik hatékonyabb megvalósítása érdekében.

Az ajánlatkérő más ajánlatkérőt is meghatalmazhat azzal, hogy a javára ajánlatkérőként közbeszerzési eljárást folytasson le. Ez azonban nem eredményezheti a meghatalmazást adó ajánlatkérőre e törvény alapján alkalmazandó szabályok megkerülését.

12. Ajánlattevők

Ajánlattevő az a gazdasági szereplő, aki (amely) a közbeszerzési eljárásban ajánlatot nyújt be.

Több ajánlattevő együttesen is tehet ajánlatot. A közös ajánlattételnek nem feltétele, hogy közös gazdálkodó szervezetet alapítsanak az ajánlattevők, ebben az esetben "csak" egyetemleges kötelezettséget és az esetleges szerződésszegésekért egyetemleges felelősséget kell vállalniuk. Ilyenkor ki kell jelölniük maguk közül valakit, aki a közös ajánlattevők nevében jognyilatkozat tételére jogosult. Az eljárásban az ajánlattevőknek küldendő értesítéseket a kijelölt képviselő részére kell megküldeni.

Közbeszerzési Útmutató

13. Alvállalkozók

Alvállalkozó az a gazdasági szereplő, aki (amely) a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítésében az ajánlattevő által bevontan közvetlenül vesz részt, kivéve :

- a.
azon gazdasági szereplő, amely tevékenységét kizárólagos jog alapján végzi,
- b.
a szerződés teljesítéséhez igénybe venni kívánt gyártót, forgalmazót, alkatrész- vagy alapanyag-szállítót,
- c.
építési beruházás esetén az építőanyag-szállítót.

Alvállalkozó az, akit az ajánlattevő a szerződés teljesítéséhez közvetlenül bevon, függetlenül attól, hogy a bevont alvállalkozó természetes vagy jogi személy.

Egy alvállalkozó a közbeszerzés értékének **huszonöt százalékát meghaladó mértékben** fog részt venni a szerződés - részajánlat-tételi

Egy alvállalkozó a közbeszerzés értékének **huszonöt százalékát meghaladó mértékben** fog részt venni a szerződés - részajánlat-tételi lehetőség biztosítása esetén egy részre vonatkozó szerződés - teljesítésében, **akkor nem lehet alvállalkozónak minősíteni**, hanem az ajánlatban és a szerződés teljesítése során **közös ajánlattevőként** kell, hogy szerepeljen.

14. A verseny biztosítása, a többszörös megjelenés tilalma

Az ajánlattevői státusz kizárja, hogy a **gazdasági szereplő** bármely más minőségben megjelenjen más ajánlatban. A Kbt. lehetőséget biztosít azonban az ajánlatban alvállalkozóként megjelenő személyeknek/szervezeteknek, hogy akár több ajánlattevő

Közbeszerzési Útmutató

oldalán is megjelenjenek. Ennek oka abban keresendő, hogy az alvállalkozó a versenyjogi szabályok miatt köteles valamennyi ajánlattevőnek azonos áron megajánlani a szolgáltatásait, így az árak befolyásolására elméletben az ő oldalukról nincs mód. Természetesen az alvállalkozó ajánlattevő más ajánlatban nem lehet, hiszen akkor már az ajánlattevőre vonatkozó többszörös megjelenés tilalma alatt állna.

Az ajánlatkérőnek szignalizációs kötelezettsége áll fenn, amennyiben az általa lefolytatott eljárás során a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény rendelkezéseinek megsértését észleli.

15. Alkalmazandó eljárásrend

A törvény Második Része a XII. fejezettel bezárólag minden, a Második Rész hatálya alá tartozó közbeszerzésre irányadó szabályokat tartalmaz. Ezen szabályokat egyes beszerzésekre további speciális rendelkezéseknek megfelelően kell alkalmazni.

Ha a beszerzés tárgya építési koncesszió, a VI-XII. fejezetet a XIII. fejezet szerinti különös szabályoknak megfelelően kell alkalmazni.

Az építési koncesszió mellett a közszolgáltatói szerződésekre is speciális szabályok vonatkoznak, amelyeket részben külön jogszabály rendez. A törvény VI-XII. fejezetét a 6. § (1) bekezdése a)-f) pontja szerinti ajánlatkérők esetén a XIV. fejezet szerinti különös szabályoknak megfelelően kell alkalmazni, amennyiben az ajánlatkérő közbeszerzése a törvény 114. § (2) bekezdésében meghatározott egy vagy több tevékenysége folytatásának célját szolgálja. A törvény XIV. fejezete e szerződéseket nevezi összefoglaló névvel közszolgáltatói szerződéseknak, az irányelvi rendelkezéseknek megfelelően tehát az ajánlatkérő tevékenységéhez való kapcsolat szerint vonatkozik e szerződésekre speciális szabályozás.

A támogatott szervezetek, amelyek a támogatástól függetlenül is ajánlatkérőnek minősülnek, azon szabályok alapján járnak el, amelyek az ajánlatkérő beszerzésére egyébként irányadóak. A támogatott szervezet tehát a közszolgáltatói szerződésekre

Közbeszerzési Útmutató

vonatkozó szabályokat alkalmazza akkor, ha egyébként is ajánlatkérő szervezet és a beszerzése közszolgáltatói tevékenységének folytatásával függ össze. Ha a támogatott szervezet támogatás hiányában nem minősülne ajánlatkérőnek, a klasszikus ajánlatkérőkre vonatkozó szabályok szerint köteles eljárni.

A 20. § (2)-(4) bekezdései azokat az eseteket kezelik, amikor a megkötendő szerződés az ajánlatkérőnek több fajta tevékenységének célját is szolgálja. A közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó szabályok szerint kell eljárni, amennyiben a közbeszerzés egy ajánlatkérő szervezet - amely nem csak a közszolgáltatói tevékenységével összefüggésben minősül ajánlatkérőnek, hanem azon kívüli tevékenységével kapcsolatban is - közszolgáltatói és egyéb tevékenységének biztosítása céljából is szükséges, első sorban azonban a közszolgáltatói tevékenység ellátásához szükséges. Lényeges azonban, hogy e rendelkezés alapján nem alkalmazhatóak a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó szabályok akkor, ha az eltérő jellegű tevékenységek beszerzése egyébként egymástól elválasztható, a beszerzések együttes kezelése révén azonban a beszerzés egésze a XIV. fejezet szerint kerülne lefolytatásra vagy a XIV. fejezetben foglalt kivételi rendelkezések alapján kikerülne a törvény hatálya alól. Nem alkalmazhatóak a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó speciális szabályok, ha az ajánlatkérő nem csak közszolgáltatói tevékenységével összefüggésben minősül ajánlatkérőnek, a beszerzés az ajánlatkérő közszolgáltatói és az azon kívüli tevékenységének folytatása céljából is történik, azonban nem állapítható meg, hogy a közbeszerzés elsősorban mely tevékenység ellátásához szükséges. Olyan ajánlatkérő szervezetek esetében, amelyek csak közszolgáltatói tevékenységükkel kapcsolatban minősülnek ajánlatkérőnek, a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó speciális szabályok szerint kell eljárni, amennyiben a közbeszerzés az ajánlatkérőnek a közszolgáltatói tevékenységének folytatását és egyben azon kívüli tevékenységének folytatását is szolgálja és nem állapítható meg, hogy a közbeszerzés elsősorban mely tevékenység ellátásához szükséges.

Olyan szervezetek esetében, amelyek csak közszolgáltatói tevékenységükkel kapcsolatban minősülnek ajánlatkérőnek, a Kbt. 116. § (1) bekezdés a) pontja alapján a

Közbeszerzési Útmutató

közszolgáltatói tevékenysége folytatásától eltérő célra történő szerződéskötéseknél nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatniuk

16. Az ajánlatkérő nevében eljáró személyek, közbeszerzési szabályzat, felelősségi rend.

A Kbt. azt írja elő, hogy az ajánlatkérő határozza meg az általa lefolytatandó közbeszerzési eljárások előkészítésének, lefolytatásának, belső ellenőrzésének felelősségi rendjét, a nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyek, illetőleg szervezetek felelősségi körét és a közbeszerzési eljárásai dokumentálási rendjét. Ennek keretében meg kell határozni továbbá az eljárás során az egyes döntésekért felelős személyt, személyeket, illetőleg testületeket is.

Az ajánlatkérő amennyiben nem rendelkezik általános jellegű közbeszerzési szabályzattal, vagy a szabályzattól el kíván térni - megfelelő feltételek fennállása esetén -, legkésőbb az adott közbeszerzési eljárás előkészítését megelőzően kell meghatározni ezeket. Tekintettel arra, hogy az általános jellegű közbeszerzési szabályzat sok esetben konkrét személyeket nem tartalmaz, ezért a szabályzat megléte esetén is célszerű minden egyes eljárásra elkészíteni a Kbt.-ben meghatározott felelősségi rendet.

17. Előkészítő és bíráló bizottság

A közbeszerzési eljárás előkészítése, a felhívás és a dokumentáció elkészítése, az ajánlatok értékelése során és az eljárás más szakaszában az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevont személyeknek, illetőleg szervezeteknek megfelelő -

Közbeszerzési Útmutató

a közbeszerzés tárgya szerinti, közbeszerzési, jogi és pénzügyi - szakértelemmel kell rendelkezniük.

Az eljárásba bevont személyek rendszerint az **előkészítő bizottság** illetve a **bíráló bizottság** munkájában vesznek részt. Az előkészítő bizottság összetételével kapcsolatosan a Kbt. rendelkezéseket nem tartalmaz. A bíráló bizottságnak **legalább három tagból kell állnia**. A bizottságnak **írásbeli szakvéleményt és döntési javaslatot** kell készítenie az ajánlatkérő nevében a közbeszerzési **eljárást lezáró döntést meghozó személy vagy testület részére**. A bírálóbizottság munkájáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek részét képezik a tagok indokolással ellátott bírálati lapjai.

Önkormányzatoknál problémát jelenthet, hogy a döntéshozó a képviselő testület, a bíráló bizottság pedig a képviselő testület valamely előkészítő bizottsága. Ez a munkamegosztás a Kbt. szerint nem elfogadható, mivel a bíráló bizottság nem lehet azonos a döntéshozóval, ilyen esetben csak tanácskozási joggal rendelkező tag delegálható.

18. Hivatalos közbeszerzési tanácsadó

A Kbt. nem tartalmazza előírást arra vonatkozóan, hogy az ajánlatkérő milyen esetben köteles a közbeszerzési eljárásba **hivatalos közbeszerzési tanácsadót** bevonni. Az ajánlatkérőnek ehhez továbbra is joga van. A hivatalos közbeszerzési tanácsadó az

Közbeszerzési Útmutató

eljárásba bevont személyekre vonatkozó előírások közül a közbeszerzési szakértelmet biztosítja.

Hivatalos közbeszerzési tanácsadói tevékenységet az végezhet aki a Közbeszerzési Hatóság által vezetett névjegyzékébe felvételt nyert. A hivatalos közbeszerzési tanácsadó a közbeszerzési tanácsadás keretében csak olyan tevékenységet végezhet, amelynek ellátására **szakképesítéssel**, illetve **szakmai jogosultsággal rendelkezik**.

19. Összeférhetetlenség

Az Kbt. egy keretszabályt vezetett be, **amely szerint nem vehet részt az eljárás előkészítésében és lefolytatásában az ajánlatkérő nevében olyan személy vagy szervezet, amely funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlására bármely okból nem képes**. A hivatkozott szabályozás kiemeli még a gazdasági érdeket vagy az eljárásban részt vevő gazdasági szereplővel fennálló más közös érdeket. Rögzíti továbbá, hogy **nem vehetnek részt az eljárásban, amennyiben közreműködésük az eljárásban a verseny tisztaságának sérelmét eredményezheti**.

A Kbt. 24. § (1) bekezdése kimondja, hogy az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetetlenséghez és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását.

Az ajánlatkérő nevében eljáró és az ajánlatkérő által az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont személy vagy szervezet **írásban köteles nyilatkozni** arról, hogy vele szemben fennáll-e összeférhetetlenség.

20. Előzetes árajánlat, tervező

Közbeszerzési Útmutató

A közbeszerzési **eljárás előkészítésének fogalma**: „az adott közbeszerzési eljárás megkezdéséhez szükséges cselekmények elvégzése, így különösen az **adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet**-, illetőleg **piacfelmérés**, a közbeszerzés **becsült értékének felmérése**, az eljárást megindító (meghirdető) **hirdetmény, felhívás és a dokumentáció előkészítése**”.

A "helyzet-, illetőleg piacfelmérés, a közbeszerzés becsült értékének felmérése" tevékenységek végzése érdekében az ajánlatkérő vagy **külső tanácsadót bíz meg**, vagy az érdekelt gazdálkodó szervezeteket keresi meg, hiszen az adott piacon ők rendelkeznek információval.

Az **európai uniós támogatásokkal** kapcsolatos pályázatok során a támogatást nyújtó szervezetek a **pályázati felhívásban megkövetelik, hogy a pályázó árajánlattal támassza alá költség igényét**. A pályázók gyakorlata az, hogy valamely - nem közbeszerzési eljárás során kiválasztott - érdekelt gazdálkodó szervezettől származó árajánlatot csatolnak azokra a tevékenységekre, amelyekre támogatást igényelnek.

A becsült érték felmérése szempontjából az érdekelt gazdálkodó szervezettől történő adatkérés nem szükségszerűen alapozza meg annak összeférhetetlenségét, mivel ennek során általában az érdekelt gazdálkodó szervezet nem szerez olyan mennyiségű többlet információt, ami miatt versenyelőnybe kerülne és így összeférhetetlenné kellene nyilvánítania a Kbt.-nek.

Az árajánlat kérésekor a potenciális ajánlattevő nem szerez több információt, mint amennyi az előzetes összesített tájékoztatóban szerepel. Ugyanakkor lehet, hogy az ajánlatkérő további (egyébként szükségtelen) többlet információkat ad az így bevont érdekelt gazdálkodó szervezetnek, amelyeket a közbeszerzési eljárásban részt vevő többi ajánlattevővel (részvételre jelentkezővel) nem közöl.

A ma hatályos összeférhetlenségi szabályok az ajánlatkérőre határoznak meg kötelezettségeket, miszerint az eljárásba az ajánlatkérő oldalán nem lehet

Közbeszerzési Útmutató

összeférhetetlen személyeket bevonni. Az összeférhetetlenség pedig személyi összefonódásos esetekhez és már többé nem az eljárás előkészítése során kifejtett tevékenységekhez kötődik, tehát nem szükséges az előzetes árajánlat kifejezett kiemelése az összeférhetetlenségi esetek közül: az a ma hatályos rendelkezések szerint eleve nem tartozik az összeférhetetlenséget eredményező esetkörökbe.

Hasonló a helyzet a műszaki- vagy tervdokumentációk elkészítésében való részvétellel, sőt, amennyiben a tervező a tervekhez fűződő jogait nem ruházta át a megrendelőre, úgy ő mint kizárólagos jogosult vehet részt a tervekhez fűződő következő eljárásokban.

21. Közbeszerzési terv, előzetes összesített tájékoztató

A Kbt. hatálya alá tartozó ajánlatkérők, ide nem értve a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezeteket, valamint a közszolgáltatókat, minden költségvetési év elején, legkésőbb **március 31. napjáig** éves közbeszerzési tervet kötelesek készíteni az adott évre tervezett közbeszerzéseikről.

A közbeszerzési terv célja, hogy az ajánlatkérő szervek felmérjék az adott évre vonatkozó beszerzési igényeiket és megelőzhető legyen a részekre bontás tilalmának megsértése, illetve a késedelmes vagy nem megfelelő eljárások megindítása. A közbeszerzési terv nyilvános.

Előzetes összesített tájékoztatónak, célja, hogy a piaci szereplők tájékoztatására irányul az adott évre vagy az elkövetkező legfeljebb tizenkét hónapra tervezett közbeszerzési eljárásokról.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési terv elkészítése előtt is indíthat közbeszerzési eljárást, amennyiben azt a tervben később szerepelteti. Olyan közbeszerzési eljárást is lefolytathat, amely nem szerepelt a közbeszerzési tervben, ha általa előre nem látható

Közbeszerzési Útmutató

okból előállt közbeszerzési igény vagy egyéb változás merült fel, valamint mellőzheti a tervben szerepeltetett eljárás lefolytatását. Ezen változások esetén a közbeszerzési tervet módosítani kell, megadva a módosítás indokát is.

Az éves közbeszerzési terv jelentőséggel bír a közbeszerzések ellenőrzése szempontjából is, ezért a Közbeszerzési Hatóság vagy az illetékes ellenőrző szervek kérésére köteles az ajánlatkérő azt megküldeni. A közbeszerzési tervet, valamint annak módosítását (módosításait) - a közbeszerzési eljárás minél nagyobb nyilvánossága, valamint az ajánlattevők tájékozódásának elősegítése érdekében - az ajánlatkérőnek, ha rendelkezik honlappal, saját honlapján, ha honlappal nem rendelkezik a Közbeszerzési Hatóság, önkormányzati intézmény esetén a fenntartó honlapján közzé kell tennie. A közbeszerzési tervnek a honlapon a tárgyévét követő évre vonatkozó közbeszerzési terv honlapon történő közzétételéig kell elérhetőnek lennie.

A közbeszerzési terv az év végén összevethető az éves statisztikai összegezéssel

22. A Határidők számítása

A **határidő** egy intervallum, amelyen belül bizonyos cselekmények elvégezhetők. Határidő tehát az **ajánlattételi határidő**. **Határnap az a nap**, amelyen a meghatározott cselekmény bekövetkezik, vagy **amely napon a meghatározott cselekményt teljesíteni kell**. A bontásnak határnapja van.

A napokban, hónapokban vagy években megállapított határidőbe vagy időtartamba a **kezdőnap nem számít bele**. Kezdőnap az a nap, amelyre a határidő megkezdésére okot adó cselekmény vagy egyéb körülmény esik. Ugyanígy, a hirdetményben (felhívásban) megjelölt határidő a hirdetmény (felhívás) feladását követő napon kezdődik. A bontást követő 45. napba a bontás napja nem számít bele.

Közbeszerzési Útmutató

A **hónapokban vagy években** megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva a kezdőnapot követő napnak megfelel; ha ez a nap a lejárati hónapjában hiányzik, a hónap utolsó napján. A 2012. október 12-én történt szerződéskötést követő egy év 2013. október 13-án jár le, de a 2011. december 29-án történt szerződéskötést követő két hónap 2012. február 28-án (mivel februárban nincs 30-e).

Amennyiben a **határidő utolsó napja nem munkanapra esik**, a határidő csak az **ezt követő legközelebbi munkanapon jár le**. Ha a felhívásban elírták és szombati napra tűzték ki a bontást, de dátumszerűen kitűztük, akkor bizony szombaton, kell bontani, mert a következő munkanapon történő lejárati csak a határidőre vonatkozik, nem a határnapra.

23. Az ajánlattételi határidő, és a rövidítési lehetőségek

Ajánlatkérőnek az ajánlattételi és részvételi határidőt az egyes **eljárási fajtákra vonatkozóan előírt minimális határidőket** figyelembe véve, valamint minden olyan esetben, **amikor minimális határidőt a törvény nem határoz meg**, úgy köteles meghatározni, hogy - tekintettel a szerződés tárgyára, a benyújtandó ajánlat összetettségére, valamint az ajánlattevők, részvételre jelentkezők által benyújtandó dokumentumok körére - **elegendő idő álljon rendelkezésre az ajánlat, illetve a részvételi jelentkezés összeállításához és benyújtásához**. Ez alapján mindig az adott helyzet egyedi körülményeire figyelemmel lehet megítélni, hogy ajánlatkérő elegendő részvételi vagy ajánlattételi határidőt határozott-e meg. Az tehát, hogy az ajánlatkérő a törvény szerinti minimálisan megengedett határidőt írta elő, nem mentesíti annak vizsgálata alól, hogy az adott helyzetben az lehetővé tette-e a megfelelő ajánlattételt. Az ajánlattételi és részvételi határidő módosítása kizárólag a határidők hosszabbítását jelentheti. A határidő meghosszabbítása esetén követendő eljárás ahhoz igazodik, hogy

Közbeszerzési Útmutató

az érintett határidőt tartalmazó felhívást hirdetményben közzétették-e. Ha az eljárást megindító felhívást hirdetményben közzétették, az eredeti határidő lejártá előtt hirdetményben kell közzétenni a módosított határidőt és a meghosszabbítás indokát. A nem hirdetménnyel induló eljárásokban az eredeti határidő lejártá előtt egyidejűleg, közvetlenül kell tájékoztatni az ajánlattételre, illetve - a közszolgáltatói szerződések odaítélésére vonatkozó szabályok szerint - közvetlenül részvételre felhívott gazdasági szereplőket. Ha az ajánlattételi határidő meghosszabbítására a két szakaszból álló közbeszerzési eljárás ajánlattételi szakaszában kerül sor, az ajánlatkérő az eredeti ajánlattételi határidő lejártá előtt egyidejűleg, közvetlenül tájékoztatja az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplőket az új határidőről.

24. A felhívás és a dokumentáció módosítása

Nyílt eljárásban az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártáig módosíthatja az eljárást megindító felhívásban, valamint a dokumentációban meghatározott feltételeket. A módosításról hirdetményt kell közzétenni az ajánlattételi határidő lejártá előtt. Ha a dokumentáció módosítása nagyobb terjedelmű, a hirdetményben nem szükséges a módosítás tartalmát megjeleníteni, elegendő a módosítás tényéről, módosított pontjainak felsorolásáról és a módosított dokumentáció rendelkezésre bocsátásának módjáról, határidejéről, szerzési helyéről tájékoztatást adni a hirdetményben. A hirdetmény közzétételével egyidejűleg közvetlenül is tájékoztatni kell azokat a gazdasági szereplőket, akik az ajánlatkérőnél az eljárás iránt érdeklődésüket jelezték, így különösen, akik a dokumentációt átvették vagy kiegészítő tájékoztatást kértek. Az ajánlatkérőnek ebből következően fel kell vennie azon gazdasági szereplők adatait, akik az eljárással kapcsolatban nála érdeklődtek (pl. a dokumentációba betekintettek, vagy érdeklődtek a dokumentáció átvételének lehetőségéről).

Az ajánlati felhívás, valamint a dokumentáció módosítása esetén az ajánlattételi határidőt meg kell hosszabbítani. Az új határidőt úgy kell meghatározni, hogy minden

Közbeszerzési Útmutató

esetben megfelelő időtartam, de legalább a módosító hirdetmény feladásának napjától az előírt minimális ajánlattételi határidő fele rendelkezésre álljon az ajánlat benyújtására. Ha ez az időtartam, amely tehát egyrészt legalább az eredeti határidő fele, másrészt elegendő hosszúságú az ajánlattételhez az eredeti ajánlattételi határidő alapján is rendelkezésre áll, akkor az eredeti határidőt nem kell meghosszabbítani.

Speciális, az ajánlatkérők helyzetének könnyítését szolgáló szabályt tartalmaz arra az esetre a törvény, ha kizárólag a dokumentáció módosul és az ajánlattételi határidőt nem kell meghosszabbítani (42.§ (3) bekezdés harmadik fordulata). Ebben az esetben a módosításról nem kell hirdetményt közzétenni, elegendő a módosításról, vagy a módosított dokumentáció rendelkezésre bocsátásáról közvetlenül tájékoztatni azokat a gazdasági szereplőket, akik a dokumentációt átvették.

Ezáltal nem sérülnek a gazdasági szereplők érdekei, hiszen a közvetlen értesítés hirdetmény közzététele helyett csak olyan esetben alkalmazható, amikor a felhívás tartalma változatlan marad.

Abban az esetben ha a dokumentáció módosítása nagyobb terjedelmű, a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt dokumentációt kell az ajánlatkérőnek rendelkezésre bocsátania, amelyért további ellenértéket nem lehet kérni. Ha a dokumentáció részét képező terv, műszaki leírás, vagy az árazatlan költségvetésű kiírás nem változik, azt nem kell a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt dokumentációban újra átadni.

A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő csak egy felhívást állít össze, amelyet azonban nem hirdetmény útján tesz közzé, hanem közvetlenül küldi meg az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplőknek vagy szereplőnek. A nyílt eljárásnál irányadó szabályokat kell az ajánlattételi felhívás módosításakor is alkalmazni azzal a különbséggel, hogy az ajánlattételi határidő lejárta előtt hirdetmény feladása helyett egyidejűleg, közvetlenül kell tájékoztatni az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplőket, és - figyelemmel arra, hogy ennél az eljárásfajtánál nincsen pontosan meghatározott minimális ajánlattételi határidő - az ajánlattételi határidőt úgy kell

Közbeszerzési Útmutató

meghosszabbítani, hogy a módosításról szóló közvetlen tájékoztatás megküldésétől megfelelő időtartam álljon rendelkezésre az ajánlattételhez.

A meghívásos és hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás és a versenypárbeszéd első szakaszában az ajánlatkérő részvételi felhívást tesz közzé. A részvételi felhívást és - amennyiben ajánlatkérő a dokumentációt már a részvételi szakaszban rendelkezésre bocsátotta - a dokumentációt, valamint a versenypárbeszédben a részvételi felhívást és az ismertetőt az ajánlatkérő a részvételi határidő lejártáig módosíthatja. A módosítás ugyanazon szabályok szerint történhet, mint a nyílt eljárás ajánlati felhívásának módosítása, ilyenkor az ajánlatkérőnek a részvételi határidőt kell módosítania.

A Kbt. az irányelvi szóhasználattal megegyezően csak azt a kiegészítő iratanyagot nevezi dokumentációnak, amelyet az ajánlatkérő az **ajánlattételhez** bocsát a gazdasági szereplők rendelkezésére, és amelynek tartalma a szerződéstervezet, a műszaki leírás, az értékelés során a pontkiosztás módszerének részletes leírása. Amennyiben az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott kiegészítő iratok mindezeket az érdemi információkat nem tartalmazzák, hanem a részvételi szakaszban alkalmazandó nyilatkozatmintákat, egyéb technikai iránymutatást a részvételi jelentkezés összeállításával kapcsolatban foglalnak magukban, ennek módosításakor nem kell az ajánlatkérőnek kötelezően hirdetményt közzétenni és a részvételi határidőt módosítani. Természetesen abban a kivételes esetben, amennyiben az ilyen kiegészítő iratokban bekövetkezett módosulás akadálya lenne a megfelelő részvételi jelentkezés benyújtásának, az alapelvi rendelkezések és a megfelelő részvételi határidő biztosításának általános szabálya megkövetelheti, hogy az ajánlatkérő meghosszabbítsa a részvételi határidőt.

A **meghívásos és a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás, valamint a versenypárbeszéd ajánlattételi szakaszában** az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártáig az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők közvetlen és egyidejű tájékoztatásával módosíthatja az ajánlattételi felhívást és a dokumentációt (ismertetőt).

Közbeszerzési Útmutató

A versenypárbeszédben két ajánlattételi felhívás is megküldésre kerül, az ajánlattételi felhívás módosítása mindig addig a határidőig lehetséges, amely határidőre az adott felhívás alapján ajánlatot vagy az első ajánlattételi felhívás alapján megoldási javaslatot kell benyújtani. Így tehát az ajánlatkérő az első ajánlattételi felhívást a megoldási javaslat benyújtásának időpontjáig, a második ajánlattételi felhívást a végleges ajánlattételi határidő lejártáig módosíthatja.

A meghívásos eljárásban fennáll az ajánlatkérő kötöttsége az általa meghirdetett feltételekhez, ezért az eljárás ajánlattételi szakaszában nem módosítható az ajánlattételi felhívás vagy a dokumentáció olyan eleme, amely már a részvételi felhívásban is szerepelt.

A hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás és a versenypárbeszéd jellegzetessége, hogy ezen eljárási fajtáknál a meghívásos eljárástól eltérően az **ajánlatkérő nincs kötve az eredetileg meghirdetett feltételekhez.** A nyilvánosság, a verseny tisztasága és az esélyegyenlőség biztosítása azonban ezekben az eljárásokban is megköveteli, hogy a feltételek változása bizonyos korlátok között maradjon. Ezen eljárások ajánlattételi szakaszában nem módosítható úgy az ajánlattételi felhívás vagy a dokumentáció (ismertető), hogy az eljárás korábbi szakaszában (a versenypárbeszéd esetén szakaszaiban) közölt feltételek olyan jelentős mértékben változzanak, amely torzítaná a versenyt vagy sértené a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét, különösen, ha az új feltételek ismerete alapvetően befolyásolhatta volna az érdekelt gazdasági szereplők arra vonatkozó döntését, hogy a közbeszerzési eljárásban tudnak-e részvételre jelentkezni, vagy a változás következtében valamelyik ajánlattevő nem lenne képes ajánlatot tenni. Az adott esetben mindig egyedileg kell megítélni, hogy a tervezett változtatás olyan alapvető jelentőségű-e, amelynek ismeretében mások is érdekeltek lettek volna abban, hogy részvételi jelentkezést nyújtsanak be vagy valamely gazdasági szereplő, amely érvényesen tudott részvételre jelentkezni, az ajánlattételre már nem lesz képes. Az előbbi körülmények bekövetkezése különösen akkor feltételezhető, ha a beszerzés tárgya annak jellemzőiben vagy mennyiségében lényegesen változik. Egyértelműen fennállnak az előbbi körülmények továbbá akkor, ha a részvételi szakaszban vizsgált alkalmassági feltételek a módosulásra figyelemmel már nem

Közbeszerzési Útmutató

tükrözik megfelelően a gazdasági szereplőknek a szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

24. Az eljárást megindító felhívás visszavonása

Az **eljárást megindító felhívást** minden esetben az **ajánlattételi**, vagy **részvételi felhívás** esetén a **részvételi határidő lejártáig vonhatja vissza az ajánlatkérő**.

Amennyiben az eljárást megindító felhívást hirdetményben közzétették, a részvételi vagy ajánlattételi határidő lejárta előtt a visszavonásról hirdetményt kell feladni, és egyidejűleg tájékoztatni kell azokat a gazdasági szereplőket, akik az ajánlatkérőnél érdeklődésüket jelezték.

A nem hirdetménnyel induló eljárásokban az eredeti határidő lejárta előtt egyidejűleg, közvetlenül kell tájékoztatni az ajánlattételre, illetve részvételre felhívott gazdasági szereplőket.

A meghívásos és a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás, valamint a versenypárbeszéd ajánlattételi szakaszában az ajánlatkérő már nem dönthet szabadon a felhívás visszavonásáról, az ajánlattételi felhívást az ajánlattételi határidő lejártáig és csak akkor vonhatja vissza, ha az ajánlattételi felhívás megküldését követően - általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében - beállott lényeges körülmény miatt a szerződés megkötésére, vagy a szerződés megkötése esetén a teljesítésre nem lenne képes.

Közbeszerzési Útmutató

25. A kiegészítő tájékoztatás

A kiegészítő tájékoztatás az ajánlati felhívásban és a dokumentációban foglaltak értelmezésére irányulhat.

Kiegészítő tájékoztatást az a gazdasági szereplő kérhet, aki az adott közbeszerzési eljárásban potenciálisan részvételre jelentkező vagy ajánlattevő lehet.

A kiegészítő tájékoztatás kérésének és megadásának határideje közötti rövid időtartam miatt az ajánlatkérő szervezetek nem minden esetben tudnak határidőben megfelelő kiegészítő tájékoztatást adni az ajánlattevőknek. Különösen sok nehézséget okoz ez az Európai Unió forrásokból finanszírozott beruházások esetén, amikor a kiegészítő tájékoztatás megadása előtt annak előzetes jóváhagyását be kell szerezni, vagy építési beruházásoknál, ahol a szakszerű tájékoztatás megadásához több időre lehet szükség.

A Kbt. 45. §-ának rendelkezései közé beépítésre került az ajánlattételi határidő meghosszabbításának lehetősége.

A Kbt. nevesíti a konzultációt, mint a kiegészítő tájékoztatás egyik formáját. A konzultációról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a konzultáció napjától számított öt napon belül meg kell küldeni a konzultáción résztvevő ajánlattevőknek, valamint az ajánlattevők számára egyben hozzáférhetővé kell tenni. Ebben az esetben az ajánlati felhívásban kell megadni a konzultáció időpontját és helyét.

Kiegészítő tájékoztatás megadása: Ajánlattételi határidő lejártá előtt 6 nappal.

Közbeszerzési Útmutató

Gyorsított eljárás esetén	4 nappal
Hirdetmény nélküli tárgyalás esetén	3 nappal
A közbeszerzési eljárások részvételi szakaszában	A részvételi határidő lejártá előtt legkésőbb 4 nappal.

26. A beszerzés tárgya, mennyisége, rész és alternatív ajánlat

Az **ajánlati felhívásban** a közbeszerzés **tárgyát**, illetőleg **teljes mennyiségét** meg kell adni. A közbeszerzés **mennyiségét** a **legalacsonyabb** vagy a **legmagasabb mennyiséget** vagy **értéket** és az **ettől való eltérés lehetőségét és százalékos mértékét** közölve is meg lehet **határozni**. A Közbeszerzési Hatóság gyakorlata szerint a **100%-os eltérés mértékét megengedő kiírást** jogellenes.

Az ajánlatkérő köteles megvizsgálni beszerzését abból a szempontból, hogy a beszerzés tárgyának jellege lehetővé teszi-e a közbeszerzés egy részére történő ajánlattétel biztosítását. Amennyiben a részajánlat-tételi lehetőség biztosítható, az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban köteles lehetővé tenni a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt. Ez alól csak két esetben mentesülhet: ha részajánlat-tételi lehetőség

- a beszerzés tárgyának természetéből adódóan nem biztosítható vagy
- gazdasági, műszaki és minőségi, vagy a szerződés teljesítésével kapcsolatos más szempontokat figyelembe véve ésszerűtlen.

Elképzelhető olyan eset is, amikor az ajánlatkérőnek több elképzelése van a beszerzést illetően, de valamilyen oknál fogva (akár azért, mert nem tudja az adott változatok árait)

Közbeszerzési Útmutató

nem tudja eldönteni, melyiket kívánja megvalósítani. Ebben az esetben lehetősége van arra, hogy alternatív ajánlatokat kérjen. Ebben az esetben azonban nem dönthet önmagában az ár: az ajánlatkérő köteles az összességében legelőnyösebb ajánlat bírálati szempont alapján kiválasztani a nyertes ajánlattevőt.

27. A dokumentáció tartalma

A Kbt. csak az ajánlattételhez szükséges dokumentációt szabályozza, és csak azt az iratanyagot nevezi dokumentációnak, amelyet az ajánlatkérő az ajánlattételhez bocsát a gazdasági szereplők rendelkezésére.

Dokumentációt nyílt eljárásban kötelező készíteni, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban ez csak lehetőség. A dokumentációnak egyebek mellett tartalmaznia kell a **szerződéstervezetet**.

Tárgyalásos eljárásban és versenypárbeszéd esetén az ajánlatkérő jogosult szerződéstervezet helyett csak az általa ismert szerződéses feltételeket meghatározni.

A versenypárbeszédben az ismertetőt ad, amely elnevezés arra utal, hogy a közbeszerzési műszaki leírásnak, továbbá a szerződéses feltételeknek a meghatározását csak olyan mértékben adja meg, ahogyan az ajánlatkérő erre képes.

A dokumentációnak kötelező és ajánlott tartalmi elemei vannak. A törvény előírja például, hogy a dokumentációnak tartalmaznia kell egy olyan listát, amelyben az ajánlatkérő felsorolja azokat az igazolásokat, nyilatkozatokat, amelyet az ajánlattevőnek be kell nyújtania. Célszerű (de nem kötelező) a dokumentációban ajánlott iratmintákat is megadni, de azokkal tartalmilag mindenben megegyező nyilatkozatot is el kell fogadni.

Közbeszerzési Útmutató

A közbeszerzési műszaki leírás megadható a felhívásban, de rendszerint a dokumentáció részét képezi. A műszaki leírásra vonatkozó részletes szabályokat külön rendelet tartalmazza.

Építési beruházás megvalósítására vonatkozó közbeszerzési eljárásban a megfelelő ajánlattétel, továbbá az ajánlatok érdemi összehasonlítása érdekében az ajánlatkérő köteles a közbeszerzés tárgyára vonatkozó, annak megfelelő árazatlan költségvetést az ajánlattevők rendelkezésére bocsátani.

A dokumentációban célszerű az ajánlati felhívásban használt egyes fogalmak meghatározását megadni (értelmező rendelkezésekhez hasonlóan), továbbá lehetőség van az ajánlati felhívásban előírt egyes elvárások, ajánlati elemek részletes szabályait a dokumentációban meghatározni. Figyelemmel kell azonban lenni arra, hogy az ilyen szabályok nem járhatnak azzal, hogy olyan gazdasági szereplő, amely az eljárást megindító felhívás alapján ajánlatot tehetne, a dokumentáció szövegére tekintettel erre már nem lenne képes.

Építési beruházás és szolgáltatás megrendelése esetében az ajánlatkérő az ajánlati vagy ajánlattételi felhívásban előírhatja, hogy az ajánlattevő tájékozódjon az **adózásra**, a **környezetvédelemre**, az **egészségvédelemre** és a **fogyatékkal élők esélyegyenlőségére**, valamint **köteles előírni**, hogy tájékozódjon a **munkavállalók védelmére** és a **munkafeltételekre** vonatkozó olyan kötelezettségekről, amelyeknek a teljesítés helyén és a szerződés teljesítése során meg kell felelni. Ha az ajánlatkérő előírja az ilyen tájékozódást, a dokumentációban köteles megadni azoknak a szervezeteknek (hatóságoknak) a nevét és címét (elérhetőségét), amelyektől az ajánlattevő megfelelő tájékoztatást kaphat. A dokumentációnak tehát ez is kötelező tartalmi eleme.

28. A dokumentáció rendelkezésre bocsátása

Közbeszerzési Útmutató

A dokumentáció árát és rendelkezésre bocsátásának módját, határidejét, helyét és pénzügyi feltételeit az eljárást megindító felhívásban kell meghatározni. A dokumentáció ellenértéke csak annak előállításának és rendelkezésre bocsátásának költségével arányosan határozható meg. Lehetőség van a dokumentáció ingyenes rendelkezésre bocsátására is, illetve arra is, hogy az ajánlatkérő elektronikusan elérhetővé tegye. Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban a dokumentációért ellenérték nem kérhető.

29. Ellentmondás a felhívás és a dokumentáció tartalma, illetőleg a dokumentáció egyes pontjai között

Amennyiben az ajánlatkérő a dokumentáció rendelkezésre bocsátását követően észleli, akár saját maga, akár ajánlattevői észrevétel vagy akár kiegészítő tájékoztatás kérés alapján, hogy a dokumentáció valamely eleme eltér az ajánlati felhívástól vagy akár a Kbt.-vel nincs összhangban, köteles kiegészítő tájékoztatás formájában közölni az ajánlattevőkkel, hogy a dokumentáció ezen - az ajánlatkérő által pontosan megjelölt - eleme, előírása semmis.

Ebben az esetben akkor is kiegészítő tájékoztatást kell adnia az ajánlatkérőnek, ha egyetlen ajánlattevő sem fordult hozzá kiegészítő tájékoztatás kéréssel, sőt, annak határidejét is be kell tartania.

Az ajánlatkérő, amennyiben a kiegészítő tájékoztatásra nyitva álló határidőt követően észlel ellentmondást az ajánlatkérő, akkor vagy módosítania kell a hirdetményt, vagy módosítania kell az ajánlattételi határidőt arra tekintettel, hogy a kiegészítő tájékoztatást nem tudta időben megadni.

Akkor, ha a dokumentáción belül ugyanaz az adat, információ több ponton eltérően szerepel, kiegészítő tájékoztatást kell nyújtani az ajánlatkérőnek, melyben közölnie kell, hogy az eltérő adatok közül melyik a megfelelő és melyiket kell semmisnek tekinteni. A

Közbeszerzési Útmutató

semmisnek minősített adatot, információt a közbeszerzési eljárásban, továbbá a közbeszerzési szerződésben nem lehet alkalmazni.

30. A dokumentáció árának visszautalása

A dokumentáció ellenértéke tíz napon belül visszajár, ha

- a. az ajánlatkérő visszavonja az ajánlati, részvételi vagy ajánlattételi felhívást;
 - b. az eljárás eredménytelen, mert valamennyi ajánlat túl drága volt;
 - c. az ajánlatkérő képtelen a szerződés megkötésére;
 - d. az eljárásban minden ajánlat tekintetében lejár az ajánlati kötöttség, és felhívásra egyik ajánlattevő sem tartja fenn ajánlatát, illetőleg a Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisítette az ajánlatkérő valamely döntését, és az ajánlatkérő inkább új eljárás lefolytatását határozta el, vagy eláll az eljárás lefolytatásának szándékától;
 - e. az ajánlatkérő az eljárás eredményét az ajánlati kötöttség ideje alatt nem közli az ajánlattevőkkel, vagy az ajánlattételi felhívást az ajánlattételi felhívás megküldése időpontjaként megjelölt határidőig nem küldi meg a részvételre jelentkezőknek.
- Ezekben az esetekben azonban az ajánlati dokumentációt is vissza kell szolgáltatni.

31. A kizáró okok rendszere

Közbeszerzési eljárásban csak olyan gazdasági szereplő tehet ajánlatot, amely megfelel az ajánlatkérő által támasztott alkalmassági követelményeknek, és egyben nem áll kizáró ok hatálya alatt. A több szakaszból álló eljárásokban az ajánlatkérő ezeket már a részvételi szakaszban ellenőrzi. A kizáró okokat az ajánlattevőkre és alvállalkozóira is

Közbeszerzési Útmutató

alkalmazni kell. Vannak olyan okok, amelyek fennállása esetén az adott cég abszolút kizárja magát a közbeszerzési eljárásokból (pl. felszámolás alatt álló, vagy jogellenes magatartása miatt a közbeszerzésektől eltiltott cég).

A Kbt. 56. §-a azokat a kizáró okokat tartalmazza, amelyeket a közbeszerzési eljárásban **kötelező** érvényesíteni és az ajánlattevői oldalon részt vevő minden szereplőre vonatkoznak (ajánlattevő, alvállalkozó, az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet).

A Kbt. 57. §-a azokat a kizáró okokat tartalmazza, melyek közül az **ajánlatkérő szabadon válogathat**. Ezek a kizáró okok szintén előírhatóak az ajánlatkérő választása szerint az ajánlattevő mellett az alvállalkozókra vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetre is.

A Kbt. már nem ad lehetőséget arra, hogy a helyi önkormányzati ajánlatkérő az önkormányzati adóhatóság által nyilvántartott adótartozásra vonatkozó kizáró okot írjon elő.

32. A kizáró okok igazolásának módja

Az ajánlatkérő **kizárólag olyan igazolások benyújtását írhatja elő** a gazdasági szereplők számára, **amelyek szükségesek az ajánlatok vagy a részvételi jelentkezések elbírálásához**, mivel igazolják

- a. az ajánlattevők megfelelőségét, az ajánlati biztosíték rendelkezésre bocsátását és a kizáró okok fenn nem állását;
- b. azt, hogy az ajánlattevő által megajánlott áruk, szolgáltatások, illetve építési munkák, építmények megfelelnek az ajánlatkérő által előírtaknak.
- c. az ajánlatkérő a jogszabályban foglalt igazolási kötelezettségen kívül csak olyan egyéb igazolások benyújtását írhatja elő, amely a közbeszerzés tárgyával kapcsolatos ajánlatkérői előírásoknak való megfelelést szolgálja. Az 58. § (1) bekezdésének szabálya az előírható **igazolások** körét szabályozza, **igazolásról jellemzően akkor beszélhetünk, ha valamely körülményt az ajánlattevőtől különálló személy/szervezet tanúsít.**

Egyéb dokumentumok adott esetben a fenti két tárgykörön kívül is megkövetelhetők, pl. egy tartalomjegyzék vagy valamely szerződéses feltételre vonatkozó ajánlattevői nyilatkozat benyújtása, az ajánlatkérőnek azonban ilyen esetben is a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére figyelemmel kell eljárnia, amelyből következik, hogy indokolatlan kötelezettségekkel nem nehezítheti meg az érvényes ajánlattételt.

A Kormány rendeletben határozta meg, hogy az ajánlatkérő az alkalmasság és a kizáró okok igazolására milyen igazolási módokat, illetve milyen dokumentumok benyújtását írhatja elő vagy köteles elfogadni. (310/2011. (XII.23)Korm.

A szerződés teljesítéséhez igénybe venni kívánt **alvállalkozók**, valamint az **alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet** tekintetében az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező a

Közbeszerzési Útmutató

kötelező kizáró okokra vonatkozóan csak nyilatkozni köteles, hogy e szervezetek nem tartoznak a kizáró okok hatálya alá, egyéb igazolásokat vagy nyilatkozatokat e szervezeteknél nem szükséges csatolni a kizáró okokról.

Figyelemmel arra, hogy számos kizáró ok fenn nem állását az ajánlattevő nyilatkozata igazolja, az ajánlatkérő jogosult az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben benyújtott igazolások, nyilatkozatok tartalmának ellenőrzése érdekében más állami szervtől vagy gazdasági szereplőtől információt kérni.

33. Az igazolások formai követelményei

Az igazolások alakiságát tekintve az új Kbt. 36. §-ának (3) bekezdése az irányadó.

Az **igazolások** minden esetben benyújthatók **egyszerű másolatban, hiteles másolat** vagy **eredeti igazolás a közbeszerzési eljárásban nem kérhető**. Az ajánlatkérő előírhatja az olyan nyilatkozat **eredeti vagy hiteles másolatban történő benyújtását**, amely közvetlenül **valamely követelés érvényesítésének alapjául szolgál** (különösen: bankgarancia vagy kezességvállalásról szóló nyilatkozat).

Az Európai Unió kívül letelepedett ajánlattevő letelepedési helye szerinti országban nem létezik a Kbt. által megkövetelt igazolás, az ajánlatkérő jogosult elfogadni az adott igazolással egyenértékű igazolást, illetőleg dokumentumot is.

Azokban az esetekben, amikor igazolás nem csatolandó, mert a kizáró ok fenn nem állását az ajánlatkérő ellenőrzi, az ellenőrzés tényét és eredményét megfelelően dokumentálni kell. Az ajánlatkérő az ellenőrzést az ajánlattételi határidő lejártá és az eredményhirdetés, illetőleg - két szakaszból álló eljárásban - a részvételi határidő lejártá és a részvételi szakasz eredményhirdetése között is köteles elvégezni, a nyilvántartás vonatkozó részét kinyomtatva vagy elektronikus formában köteles az iratmegőrzési határidőig megőrizni.

34. Az alkalmasság

Ajánlatkérő köteles vizsgálni az ajánlattevők pénzügyi és gazdasági, továbbá műszaki, illetőleg szakmai alkalmasságát.

Az **alvállalkozók alkalmasságát az ajánlatkérő nem ellenőrzi külön**. A kizáró okokat (kötelező és választhatóan előírható) az új Kbt. is taxatív módon felsorolja, de az alkalmasságra vonatkozó követelményeket nem találjuk meg a jogszabály szövegében. Külön jogszabály határozza meg, hogy milyen igazolások, nyilatkozatok kérhetőek be a gazdasági szereplőktől, az ajánlatkérő ezek ismeretében köteles az alkalmasság feltételeit úgy meghatározni, hogy legalább egy a műszaki, illetve szakmai alkalmasságra, valamint legalább egy a pénzügyi és gazdasági alkalmasságra vonatkozó alkalmassági követelményt előírjon.

Az alkalmassági követelményeket és az azoknak való megfelelés igazolására benyújtandó dokumentumokat az eljárást megindító felhívásban pontosan meg kell jelölni.

Az alkalmassági feltételek meghatározásakor a következőkre kell figyelemmel lenni:

- pontosan határozza meg, hogy milyen körülmények megléte esetén alkalmas vagy milyen körülmények hiányában alkalmatlan a szerződés teljesítésére a gazdasági szereplő. Az ajánlatkérő pozitív módon vagy negatív meghatározással előírhatja az alkalmassági feltételt.
- az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia. Az alkalmasság körében így pl. csak olyan referenciák követelhetők meg, amelyek az adott közbeszerzés tárgyához kapcsolódó tapasztalatot igazolnak, vagy csak olyan műszaki felszereltség írható elő, ami az adott közbeszerzés teljesítéséhez szükséges.
- azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

Közbeszerzési Útmutató

Az **alkalmasság előírása arányos kell, hogy legyen az adott közbeszerzés jellemzőivel**, nem követelhet meg többet, mint ami valóban szükséges a teljesítéshez vagy pl. a referenciák esetében, mint ami valóban alátámasztja, hogy a gazdasági szereplő egy megegyező nagyságrendű feladatot teljesíteni tud.

Az előírt alkalmassági követelményeknek a **közös ajánlattevők vagy közös részvételre jelentkezők együttesen is megfelelhetnek**.

Azon, a **pénzügyi-gazdasági alkalmasság körébe eső követelmények esetében pedig, amelyek értelemszerűen csak egy gazdasági szereplőre vonatkoztathatóak** (pl. mérleg szerinti eredmény nem negatív, számláján sorban állás nem volt), **elegendő, ha egyikük igazolja megfelelőségét**. A közös ajánlattevők (részvételre jelentkezők) megfelelése jelentheti azt is, hogy valamely feltétel (pl. az árbevétel vagy a referenciák száma) tekintetében az ajánlattevők adatai összeadódnak, valamint azt is, hogy több közül az egyik ajánlattevő rendelkezik az ajánlatkérő által megkövetelt feltétellel.

A kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet az előírt igazolási módokkal azonos módon köteles igazolni az adott alkalmassági feltételnek történő megfelelést, továbbá köteles nyilatkozni, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak majd a szerződés teljesítésének időtartama alatt.

Közbeszerzési Útmutató

35. Pénzügyi és gazdasági alkalmasság

Árubeszerzés	Építési beruházás	Szolgáltatás
		
Pénzügyi intézményből származó nyilatkozat	Max. a felhívás feladásától számított kettő évre visszafelé	
Saját, vagy jogelődje beszámolója	Vagy a beszámoló meghatározott része	
Árbevétele (ÁFA nélkül)	Legfeljebb 3 évre vonatkozóan	
Árbevétele a közbeszerzés tárgyából (ÁFA nélkül)	Legfeljebb 3 évre vonatkozóan	
Szakmai felelősségbiztosítás fennállásának igazolása	Amennyiben a felhívásban meghatározták	

Közbeszerzési Útmutató

36. Műszaki szakmai alkalmasság

Árubeszerzés	Építési beruházás	Szolgáltatás
referencia (előző 3 év)	referencia (előző 5 év)	referencia (előző 3 év)
műszaki-technikai felszereltséget illetőleg	eszközök, berendezések, műszaki felszereltség	
minőség biztosítása érdekében tett intézkedések		minőség biztosítása érdekében tett intézkedések
	környezetvédelmi intézkedések	
	vezető tisztségviselők	
	éves átlagos statisztikai állományi létszám (előző 3 év)	
	szakemberek akiket be kívánnak vonni a teljesítésbe	
áru leírása, mintapéldánya, fényképe		
tanúsítvány a szabványnak való megfelelésről		
minőségbiztosítási tanúsítvány		minőségbiztosítási tanúsítvány
		a szerződés (szolgáltatás) azon részének a megjelölése, amelyre az ajánlattevő harmadik személlyel kíván szerződést kötni

37. Az ajánlat tartalma

Az ajánlattevő vállalásai általában három helyen jelennek meg az ajánlatban:

- a Felolvasólapon, mely tartalmazza az ajánlattevő nevét, székhelyét, és valamennyi, a bírálókat során figyelembe veendő (és az ajánlatok bontásán felolvasandó), számszerűsíthető adatot
- az ún. Ajánlati nyilatkozatban, melyben az ajánlattevő nyilatkozik az ajánlati felhívás feltételeiről és a kért ellenszolgáltatásról, valamint kifejezi hajlandóságát nyertessége esetén a szerződés megkötésére és teljesítésére
- valamint esetlegesen a szerződéstervezetben.

Az ajánlatban több helyen megjelenő vállalások egymással összhangban kell legyenek.

Az ajánlattevőknek érdekük fűződhet ahhoz, hogy ajánlatuk egyes részeihez az ajánlatkérőn kívül harmadik személyek ne férhessenek hozzá, ebben az esetben ajánlatuk egy részét üzleti titokká nyilváníthatják. Az ilyen adatot tartalmazó iratokat az ajánlatban elkülönített módon kell elhelyezni.

Nem lehet üzleti titokká nyilvánítani:

- ajánlattevő nevét, címét
- a bírálati szempont alapján értékelésre kerülő adatot (de az ezek alapjául szolgáló részinformációk, alapadatok (így különösen az árazott költségvetés) nyilvánosságra hozatalát meg lehet tiltani)
- olyan adatot, amely a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adataira vonatkozó, külön törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettség alá esik
- a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés engedményezést kizáró rendelkezését.

Közbeszerzési Útmutató

Az üzleti titkot tartalmazó iratokat úgy kell elkészíteni, hogy azok ne tartalmazzanak a fenti felsorolásba tartozó elemeket.

38. A részvételre jelentkezés

A kétszakaszos eljárások esetében elválnak az ajánlattevőknek a kizáró okok és az alkalmassági feltételek szempontjából történő vizsgálata (részvételi szakasz), valamint a tényleges ajánlattétel (ajánlattételi szakasz).

A kétszakaszos eljárásokban a részvételi szakaszban nem kérhető és nem adható ajánlat. A részvételi szakaszban csak részvételre jelentkezésről és részvételre jelentkezőkről beszélhetünk.

A **részvételi jelentkezésnek** valamennyi olyan **adatot, iratot, dokumentumot** tartalmaznia **kell**, amelyek alapján a **részvételre jelentkező kizáró okok hatálya alá tartozásának hiánya és alkalmassága megítélhető**. A részvételre jelentkezésben is **kell felolvasólapot** elhelyezni, de azon a bírálatra kerülő elemek helyett **a részvételre jelentkező nevét és címét kell feltüntetni**.

Többszakaszos eljárásban már a **részvételi jelentkezésben meg kell nevezni az alvállalkozókat**. Többszakaszos eljárásokban **már a jelentkezésben nyilatkoznia kell az ajánlattevőnek arról, hogy mikro-, kis vagy középvállalkozásnak minősül-e**.

Közbeszerzési Útmutató

39. Az ajánlattal /részvételi jelentkezéssel kapcsolatos formai követelmények

A Kbt. szerint az ajánlatokkal és a részvételi jelentkezésekkel kapcsolatos követelmény mindössze annyi, hogy azokat írásban és zártan, a felhívásban megadott címre közvetlenül vagy postai úton kell benyújtani az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártáig. A Kbt. nem teszi lehetővé, hogy olyan formai követelmény hiánya miatt minősüljön egy ajánlat érvénytelennek, amelyet az ajánlatkérő írt elő. A jogszabályban foglalt formai követelmények, az írásbeli és zárt csomagolású ajánlat hiánya ugyanakkor érvénytelenséghez vezet, hiszen olyan hibáról van szó, amelynek hiánypótlás keretében történő korrigálására nem kerülhet sor.

40. Bontás

A Kbt. meghatározza a bontásnál **jelenlévő személyek körét**, a bontás során ismertetendő **adatok körét**. A bontás időpontját és helyét már az eljárást megindító felhívásban meg kell adni.

Az ajánlatok/ részvételi jelentkezések bontását az **ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártának időpontjában** kell megkezdeni és folytatni mindaddig, amíg a határidő lejártáig benyújtott összes ajánlatot vagy jelentkezést fel nem bontották.

Az ajánlatok felbontásakor ismertetni kell az ajánlattevők nevét, címét, valamint azokat a **számszerűsíthető adatokat**, amelyek értékelésre kerülnek a megadott bírálati szempontok szerint.

Részvételi jelentkezésben értelemszerűen bírálatra kerülő tartalmi elemekről nem beszélhetünk, hiszen a részvételi szakaszban ajánlat nem tehető, ezért itt csak a **részvételre jelentkezők nevét és címét** kell ismertetni.

Közbeszerzési Útmutató

Az ajánlatok felbontásáról és ismertetéséről az ajánlatkérőnek **jegyzőkönyvet kell készítenie**, amelyet a bontástól **számított öt napon belül meg kell küldeni az összes ajánlattevőnek**. A jegyzőkönyv készítési kötelezettségnek az ajánlatkérő oly módon is eleget tehet, hogy amennyiben az ajánlatok felbontása közjegyző jelenlétében zajlott, a jegyzőkönyvet közokiratba foglalják.

A bontást követően az ajánlattevők betekintheznek egymás felolvasólapjaiba, ez a lehetőség a jelenlévő ajánlattevőket illeti meg, és annak ellenőrzésére irányul, hogy a bontás során valóban a felolvasólapon szereplő információk kerüljenek ismertetésre.

41. Ajánlati kötöttség

Az előbbiekből következik, hogy az ajánlati kötöttség ajánlati felhívásban, vagy két szakaszból álló eljárások esetében az ajánlattételi felhívásban megadott mértéke csak az ajánlattevő kötöttségének **időtartamát** határozza meg. A Kbt. rögzíti, hogy **mely időpontban kezdődik** az ajánlattevő ajánlati kötöttsége. Az ajánlatkérő által megadott időtartamot ettől az időponttól kell számítani.

Nyílt eljárás esetén: az ajánlatkérő (ajánlati) és az ajánlattevő kötöttsége **az ajánlattételi határidő lejártával kezdődik**, és az **ajánlati felhívásban meghatározott, de legfeljebb 30 -** építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés

mellett folytatják le (pl. kormányzati ellenőrzésű szervek esetén az NFM, vagy támogatott beszerzés esetén NFÜ), akkor **60 - napig tarthat**. Az ajánlatkérő bizonyos feltételek fennállása esetén úgy is nyilatkozhat, hogy egyik ajánlattevővel sem kíván szerződést kötni, ebben az esetben értelemszerűen az ajánlati kötöttség tovább már nem él.

Közbeszerzési Útmutató

Meghívásos eljárásban: már a részvételi szakaszban is fennáll az ajánlatkérő kötöttsége (a részvételi határidő lejártától), de ajánlati kötöttségről itt értelemszerűen nem beszélhetünk. Az ajánlati szakaszban viszont a nyílt eljárásnál megismert szabályok irányadóak. Fontos, hogy ez azt is jelenti, hogy az ajánlatkérő a részvételi felhívásban meghatározottakhoz már a részvételi határidőtől kezdve, az ajánlattételi szakaszban is, az ajánlattételi határidő lejártát követő maximum 30, illetve 60 napig kötve van!

Tárgyalásos eljárásban: a tárgyalások éppen arra irányulnak, hogy az ajánlatkérő a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tevővel, és a legkedvezőbb feltételekkel köthessen szerződést, azaz mind az ajánlatkérő, mind az ajánlattevők változtathatnak az általuk megadott feltételeken. A tárgyalások során sem változhatnak azonban a közbeszerzés tárgya és feltételei olyan módon, hogy a részvételi felhívásban, az ajánlattételi felhívásban és a dokumentációban közölt feltételek olyan jelentős mértékben módosulnak vagy egészülnek ki, amely torzítja a versenyt vagy sérti az esélyegyenlőséget, különösen, ha az új feltételek ismerete alapvetően befolyásolhatta volna a résztvevők arra vonatkozó döntését, hogy az eljárásban részt tudnak-e venni (részvételi jelentkezést vagy ajánlatot tudnak-e tenni). Nem változhat továbbá az értékelés szempontja vagy módszere sem. Mindebből logikusan következik, hogy a felek kötöttsége csak a tárgyalások befejezésének időpontjától áll be, és az ajánlattételi felhívásban meghatározott, legfeljebb a fentiek szerinti 30 vagy 60 napig áll fenn.

Versenypárbeszéd esetén a résztvevők mozgástere még ennél is szélesebb. A versenypárbeszéd párbeszéd szakaszában az ajánlattevők a megoldási javaslatukhoz, az ajánlatkérő az általa meghatározott feltételekhez nincs kötve, az eljárás során azonban a közbeszerzés tárgya és feltételei nem változhatnak olyan jelentős mértékben, amely torzítaná a versenyt vagy sértene az esélyegyenlőséget. A bírálat szempontjai vagy módszere itt sem változhat. Mivel végső ajánlattétel csak a párbeszéd lezárultával kérhető és adható, ajánlati kötöttségről csak ezen végső ajánlat leadására vonatkozó határidő lejártával beszélhetünk.

Közbeszerzési Útmutató

Az ajánlati kötöttség ideje alatt az ajánlattevők nem módosíthatják ajánlatukat még az ajánlatkérő hozzájárulásával sem. Az ajánlattételi határidő lejártát követően kizárólag a hiánypótlás körében van mód az ajánlatnak, legfeljebb a Kbt. 67. § (3) és (8) bekezdéseiben meghatározott körben történő "kiegészítésére". Ha az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt ajánlati biztosíték adásához köti, az ajánlattevők az ajánlati kötöttség lejártát követően az ajánlatukat csak a biztosíték elvesztésének terhe mellett vonhatják vissza, az ugyanis ilyen esetben az ajánlatkérőt illeti.

42. Az ajánlatok elbírálása

Az **ajánlatok**, illetve **részvételre jelentkezések elbírálása** során ajánlatkérőnek **meg kell ítélnie**, hogy **mely ajánlatok illetve jelentkezések érvényesek vagy érvénytelenek**. Ennek keretében **egyszakaszos eljárásokban meg kell állapítania az ajánlattevő alkalmasságát vagy alkalmatlanságát** (több szakaszból álló eljárásokban ez a részvételi jelentkezések bírálatakor történik), illetve hogy van-e olyan ajánlattevő, akit az eljárásból ki kell zárni, és az ajánlatok minden egyéb tekintetben megfelelnek-e az ajánlati (ajánlattételi vagy a már a részvételi felhívásban meghatározott követelmények esetén a részvételi) felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

Ennek a vizsgálatnak a keretében kerülhet sor hiánypótlásra, felvilágosítás kérésére, számítási hiba javítására vagy irreálisan alacsony árral összefüggésben indokolás kérésére. Az ajánlatkérő feladata mindazon tények, adatok ellenőrzése, amelyek magyar nyelven rendelkezésre álló, elektronikus, hatósági vagy közhiteles nyilvántartásból ingyenesen elérhetőek.

Ha az ajánlatkérő élt azzal a lehetőséggel, hogy korlátozza az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők számát, az érvényes részvételi jelentkezést benyújtókat rangsorolja is a részvételi szakasz végén.

Nyílt eljárásban, illetve az ajánlati szakasz végén az érvényes ajánlatokat az eljárást megindító felhívásban meghatározott értékelési szempont, illetve részszerzőpontok alapján

Közbeszerzési Útmutató

kell értékelni. A 65. § azt is meg határozza, hogy mennyi idő alatt kell az elbírálást elvégezni. Az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni, legkésőbb azonban úgy, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön. Amennyiben az ajánlatkérő a megjelölt határidőben nem tudja elvégezni a bírálatot, a Kbt. is fenntartja a megadott időtartam meghosszabbításának lehetőségét. Mivel azonban az ajánlattevő az ajánlati kötöttség lejártával nem köteles ajánlatát fenntartani, amennyiben az ajánlatkérő időben elnyújtja az ajánlatok bírálatát, az ajánlati kötöttség időtartamának lejártát követően az ajánlattevő úgy is nyilatkozhat, hogy nem tartja fenn ajánlatát egy meghosszabbított időtartamra. Ilyen esetben ezt az ajánlatot az értékelés során figyelmen kívül kell hagyni. Az ajánlatkérő a részvételi jelentkezéseket szintén köteles a lehető legrövidebb időn belül elbírálni, az elbírálást olyan időtartam alatt kell elvégeznie, hogy a részvételi szakasz eredményéről a részvételre jelentkezők értesítése megelőzze a részvételi felhívásban előre feltüntetett, az ajánlattételi felhívás megküldésének időpontját. Ha ez az időtartam az elbírálásra nem elegendő, az ajánlatkérő - a részvételre jelentkezők értesítésével - további 30 nappal elhalaszthatja az ajánlattételi felhívás megküldésének eredetileg megjelölt időpontját.

43. Hiánypótlás

A Kbt. szerint a hiánypótlás biztosítása kötelező. A hiánypótlási felhívást valamennyi ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek egyidejűleg, írásban meg kell küldeni.

A hiánypótlásra történő felszólításban meg kell jelölni **a pótlandó hiányosságokat**, illetve azt **a határidőt**, amelyen belül a hiányok pótolhatók. Amennyiben az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező a hiánypótlási felhívásban meg nem jelölt hiányosságokat kíván pótolni, vagy olyan iratokat kíván pótlólag benyújtani, amelyeket a hiánypótlási felhívás nem tartalmaz, ezt önkéntes hiánypótlás keretében megteheti ezen a határidőn belül. Akkor, ha egyetlen ajánlattal kapcsolatban sincs szükség hiánypótlásra, önkéntes hiánypótlásnak sincs helye.

Közbeszerzési Útmutató

Több alkalommal is lehetséges hiánypótlást biztosítani, sőt, ha az ajánlatkérő újabb hiányosságokat észlel, köteles újabb hiánypótlást elrendelni, azonban ez nem jelenti azt, hogy a korábbi hiánypótlásokban már jelzett hiányokra ismételt határidő lenne előírható, de önkéntes hiánypótlásra az ismételt határidőn belül is lehetőség van.

A Kbt. 67.§ (3) bekezdése értelmében ugyanis a hiánypótlás adott esetben még módosíthatja vagy ki is egészítheti az eredetileg benyújtott ajánlatot vagy részvételre jelentkezést, kivéve az alábbiakat:

- a hiánypótlás során új közös ajánlattevőt, vagy alvállalkozót nem lehet megjelölni (de a már megjelölt alvállalkozó közös ajánlattevővé vagy közös részvételre jelentkezővé átminősíthető);
- nem járhat az ajánlati kötöttség megsértésével, azaz a beszerzés tárgyára vagy a szerződés feltételeire adott tartalmi ajánlat módosításával - ez alól kivételt jelent az olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítása, melynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét, az ajánlattevők közötti verseny eredményét és az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja;
- nem járhat az alapelvek sérelmével (ez értelemszerű, hiszen akkor e nélkül a rendelkezés nélkül is jogsértő volna).

Az ajánlati biztosíték rendelkezésre bocsátása nem pótolható, csak az azt igazoló okirat. Az ajánlati biztosíték nem azonos a róla szóló irattal, tehát az igazolás pótolható.

A hiánypótlások alakiságára az ajánlatra irányadó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy itt is **előírható egyszerűbb forma**. Az ajánlatkérőnek a hiánypótlás keretében benyújtott iratokat ellenőriznie kell abból a szempontból, hogy nem tartalmaznak-e az ajánlatra vonatkozóan olyan módosítást, ami a fenti szabályok figyelembevételével nem megengedett.

Közbeszerzési Útmutató

44. Felvilágosítás kérés

Az **ajánlat vagy a részvételre jelentkezés** nem egyértelmű kijelentéseket tartalmaz, az **ajánlatkérő felvilágosítást kérhet** az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől azok tartalmának tisztázása érdekében. A **felvilágosítás kérés csak az ajánlatok elbírálásához szükséges információkra szorítkozhat**, és nem irányulhat az ajánlattevőkkel vagy részvételre jelentkezőkkel való tárgyalásra. A felvilágosítás kérésre és annak megadására egyebekben a hiánypótlás szabályai irányadóak

45. Nyilvánvaló számítási hiba az ajánlatban

A Kbt. feljogosítja az ajánlatkérőt, hogy az ajánlatban előforduló, az értékelés eredményére is kiható számítási hibát saját hatáskörben kijavítsa. Az ajánlatkérőnek ilyenkor az alapadatokat (részértékeket) alapul véve kell meghatározni a helyes értéket. Nem csak az ellenszolgáltatás esetén végezhető el az ilyen javítás, hanem más, az ajánlatban számítás alapján meghatározásra kerülő adat esetén is. **A számítási hiba javításáról az összes ajánlattevőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban, haladéktalanul tájékoztatni kell.**

46. Kirívóan alacsony ellenszolgáltatás

A Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony árat tartalmaz bármely olyan, az ellenszolgáltatásra vonatkozó összeg tekintetében, amely a Kbt. 71. §-a szerint önállóan értékelésre kerül.

A Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint az ár aránytalanul alacsony voltának megítélésekor az ajánlatkérő korábbi tapasztalataira, a közbeszerzést megelőzően végzett piacfelmérés eredményére vagy a közbeszerzést megelőzően a szükséges anyagi fedezet meghatározásához felhasznált egyéb adatokra kell figyelemmel lenni. Köteles az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (1) bekezdését alkalmazni különösen akkor, ha az ajánlatban foglalt – a Kbt. 69. § (1) bekezdése szerinti – ellenszolgáltatás több mint húsz százalékkal eltér az ajánlatkérő rendelkezésére álló – az ellenszolgáltatás önállóan értékelésre kerülő

Közbeszerzési Útmutató

valamely eleme esetén az adott elemre eső – anyagi fedezet összegétől.

A Kbt. 69. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő az indokolás és a rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek megalapozottságáról. Ha az indokolás nem elégséges a megalapozott döntéshez, az ajánlatkérő írásban tájékoztatást kér az ajánlattevőtől a vitatott ajánlati elemekre vonatkozóan. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

A Kbt. 69. § (4) bekezdése szerint az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen:

- a.
a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
- b.
a választott műszaki megoldásra,
- c.
a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
- d.
az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
- e.
az építési beruházás, szolgáltatásnyújtás vagy árubeszerzés teljesítésének helyén hatályos munkavédelmi rendelkezéseknek és munkafeltételeknek való megfelelésre, vagy
- f.
az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

A Kbt. 69. § (5) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha nem tartja elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel

Közbeszerzési Útmutató

összeegyeztethetőnek az indokolást.

A Kbt. 69. § (6) bekezdése szerint a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethetőnek minősül az indokolás különösen akkor, ha az ajánlati ár – a szerződés teljesítéséhez szükséges előmunka-ráfordítás mértékére tekintettel – nem nyújt fedezetet a külön jogszabályban, illetve kollektív szerződésben vagy a miniszter által az ágazatra, alágazatra kiterjesztett szerződésben az eljárás eredményéről szóló értesítés ajánlattevőknek történő megküldését megelőző egy éven belül megállapított munkabérre és az ahhoz kapcsolódó közterhekre. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ezen irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 69. § (7) bekezdése szerint, amennyiben az ajánlati ár megalapozottságáról a Kbt. 69. § (5) bekezdése szerinti döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.

A Kbt. 69. § (8) bekezdése szerint az ajánlatkérő az állami támogatás miatt kirívóan alacsonynak értékelt ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot csak abban az esetben nyilváníthatja érvénytelennek, ha ezzel kapcsolatban előzetesen írásban tájékoztatást kért az ajánlattevőtől, és ha az ajánlattevő nem tudta igazolni, hogy a kérdéses állami támogatást jogszerűen szerezte.

Az ezen okból érvénytelen ajánlatokról az ajánlatkérő köteles tájékoztatni – a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – az Európai Bizottságot.

A Kbt. 172. § (2) bekezdésének p) pontja szerint a Tanács feladat- és hatáskörébe tartozik az egyes ágazatokban szokásos vagy megállapított bérek és kapcsolódó közterhek adatainak folyamatos frissítése, karbantartása és a honlapján való közzététele

47. Bírálati szempontok

A törvény szerint az ajánlatok **elbírálása kétféle szempont** szerint történhet:

Közbeszerzési Útmutató

- a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás
- vagy az összességében legelőnyösebb ajánlat szempontja szerint.

A Kbt. előírja, hogy az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban **előre határozza meg** az ajánlatok bírálati szempontját, valamint ismertesse a résztvevőkkel az elbírálás teljes szempontrendszerét.

Az összességében legelőnyösebb ajánlat esetén meg kell határozni **a részszerzőpontokat**, a **részszerzőpontok súlyszámát**, köteles közölni a tartalmi elemek értékelése során **adható pontszám alsó és felső határát**, továbbá a részszerzőpontok **ponthatárok közötti értékelési módszerét**. A **pontkiosztás módszerének megadása történhet matematikai képlettel**, de **leíró módon is**.

A törvény a Közbeszerzési Hatóság számára kötelezettséggé írja elő, hogy e módszerekről, továbbá általában az ajánlatok elbírálásáról útmutatót készítsen. A döntéstechnológiai útmutató a www.kozbeszerzes.hu lapon megtalálható.

A Kbt. követelményeket állapít meg - az összességében legelőnyösebb ajánlat elbírálási szempontjának alkalmazása esetén - a részszerzőpontok tekintetében. A törvény többféle követelményt támaszt a részszerzőpontok ajánlatkérő általi megfelelő meghatározásához. A követelményeket együttesen kell figyelembe venni:

1. A részszerzőpontok körében **nem értékelhető** az ajánlattevő **szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági, valamint műszaki, illetőleg szakmai alkalmassága**. Meghívásos eljárásban azonban van lehetősége az ajánlatkérőnek arra, hogy az egyes alkalmassági feltételeknek való megfelelés alapján az egyes részvételre jelentkezőket rangsorolja, és csak a rangsor élén álló, meghatározott számú jelentkezőt hívjon fel a tényleges ajánlattételre.

Közbeszerzési Útmutató

2. Az **egyik részszempontnak** mindig az **ellenszolgáltatás mértékének** kell lennie. Ez a közpénzek ésszerű és átlátható elköltésének alapelvéből is következik.

3. A részszempontoknak mennyiségi vagy más módon értékelhető tényezőkön kell alapulniuk, a közbeszerzés tárgyával, illetőleg a szerződés lényeges feltételeivel kell kapcsolatban állniuk. (A részszempontok nem eredményezhetik ugyanazon ajánlati tartalmi elem többszöri értékelését. Nem jogszerű tehát, ha az ajánlatkérő egyszer pontozni kívánja pl. a szolgáltatás éves összárát, majd a szolgáltatás egyes részeinek árát külön-külön is.

4. Ha részszempont körében alszempontok is meghatározásra kerülnek, alszempontokként azok - tényleges jelentőségével arányban álló - súlysámát is meg kell adni.

A **súlysám** azt a **számot** jelenti, ami kifejezésre juttatja, hogy mekkora jelentőséget tulajdonít ajánlatkérő az adott részszempontnak. A súlysámok összegének nem feltétlenül kell kiadnia a 100-at, mert ez nem százalékos megoszlást jelent, hanem azt, hogy az adott részszempontnál elért egyes pontszámokat ajánlatkérő milyen súllyal veszi figyelembe, azaz mennyivel fogja megszorozni ahhoz, hogy az adott szempontra adott összpontszámot megkapja valamennyi ajánlattevőnél.

48. A pontszámok kiosztása, a nyertes kiválasztása azonos ajánlatok esetén

Az ajánlatkérőnek **valamennyi érvényes ajánlatot el kell bírálnia**. Ez alól csak a közbeszerzés megkezdését követően az ajánlatkérő által előre nem látható és elháríthatatlan külső ok következtében mentesül, de ebben az esetben az ajánlatkérőnek az eljárást eredménytelenné kell nyilvánítania és ennek tényét ki kell hirdetnie.

Közbeszerzési Útmutató

Amennyiben az ajánlatok bírálati szempontja a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás, ajánlatkérőnek meg kell keresnie a legalacsonyabb.

Az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztása esetén meg kell határozni a részpontok pontszámokat, azokat megszorozni a súlyszámmal, majd a pontok összeadása után a legmagasabb pontszámot elért ajánlatot kiválasztani.

Előfordulhat olyan eset, hogy több ajánlat kap azonos pontszámot, ilyenkor az ellenszolgáltatás dönt, ha pedig ez is azonos, akkor a legmagasabb súlyszámú részpont irányadó, amennyiben a nyertes ajánlat így sem választható ki, vagy az ajánlatok elbírálásának szempontja a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás, és több ajánlat tartalmaz azonos ellenszolgáltatást, az ajánlatkérő jogosult közjegyző jelenlétében sorsolást tartani, és a sorsolás nyertesét az eljárás nyertesének kihirdetni.

Az ajánlatkérő elektronikus árlejtést csak akkor kezdeményezhet, ha ennek tényét az ajánlati vagy ajánlattételi felhívásban előzetesen jelezte

Közbeszerzési Útmutató

49. Érvénytelen ajánlat

Az ajánlatok és részvételre jelentkezések érvénytelenségi okait a Kbt. 74.§ sorolja fel. Az ebbe a körbe tartozó ajánlatokat az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani. **Az érvénytelen ajánlatot nem kell a bírálati szempont szerint értékelni.**

Érvénytelen az az ajánlat vagy jelentkezés, **melyet határidőt követően nyújtottak be.** Az ilyen iratok csomagolása csak a benyújtó személyének megállapítása céljából bontható fel, ezeket az ajánlatkérőnek az iratmegőrzési időn belül meg kell őriznie, tehát nem küldhető vissza felbontás nélkül!

Az összeférhetetlenségi szabályok érvényesítése ugyan ajánlatkérői kötelezettség, mégis ajánlattevő vagy részvételre jelentkező terhére esik, ha a szabályokat nem tartották be. Ilyenkor ajánlatkérőnek az ajánlatot vagy jelentkezést érvénytelenné kell nyilvánítani. Kizárt vagy alkalmatlan ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlata illetve jelentkezése szintén nem lehet érvényes. A kizáró ok az eljárás során is bekövetkezhet, az ajánlat vagy jelentkezés ilyenkor is érvénytelen. A részvételi jelentkezés akkor is érvénytelen, ha ajánlatot tartalmaz.

Az előzőekben tárgyalt kirívóan alacsony ellenszolgáltatást és lehetetlen vállalatot tartalmazó ajánlatot is - megfelelő indok hiányában - érvénytelenné kell nyilvánítani.

Az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni kizárásáról, a szerződés teljesítésére való alkalmatlanságának megállapításáról, ajánlatának vagy jelentkezésének egyéb okból történt érvénytelenné nyilvánításáról, valamint ezek indokáról, az erről hozott döntést követően lehető leghamarabb, de legkésőbb munkanapon belül. Amennyiben ezen az időn belül az eredményhirdetés megtartására sor kerül, a külön értesítésre nincs szükség.

Közbeszerzési Útmutató

50. Eredménytelen eljárás

Amennyiben a közbeszerzési eljárás eredményeként nem kerül sor szerződés megkötésére, a közbeszerzési eljárás eredménytelen. Az eljárás eredménytelenségének több oka lehet.

A Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő valamely döntését, és az ajánlatkérő új közbeszerzési eljárás lefolytatását határozza el, vagy eláll az eljárás lefolytatásának szándékától. Az ajánlatkérő azonban nem nyilváníthatja eredménytelennek az eljárást, ha a jogszerűtlen eljárást lezáró döntés megsemmisítését követően jogszerű döntés meghozatalával az eljárás jogszerűsége helyreállítható.

Az eljárás eredménytelenségéhez vezető okok ilyen megkülönböztetése abból a szempontból lesz jelentős, ha az ajánlatkérő új eljárás lefolytatását határozza el, mert az új eljárás formáját az eredménytelenségi okoktól függően választhatja meg, egyes eredménytelenségi okokhoz ugyanis kedvezmények kapcsolódnak.

51. Eredményhirdetés

Az ajánlatkérőnek az eljárást - vagy a részvételi szakaszt - lezáró döntése meghozatalát követően egyidejűleg kell minden ajánlattevő - részvételre jelentkező - számára megküldenie az ajánlatok elbírálásáról szóló, hirdetmény minta szerinti összegezést.

Az összegezés megküldésének pontos időpontját nem kell előre megadni, azt ajánlati kötöttség időtartama alatt, a részvételi jelentkezések elbírálásáról készített összegezést az ajánlattételi felhívás megküldésének időpontjaként megjelölt időpontig kell megküldeni.

Az ajánlattevőnek lehetősége van a többi ajánlattevő ajánlatába betekinteni, ha azt kéri. Erre már nem csak a jogorvoslati szakaszban vagy arra tekintettel van lehetőség, bármely, az üzleti titok körébe nem tartozó információk megtekinthetők a versenytárs ajánlatában. Az iratbetekintést munkaidőben kell biztosítani, a betekintést kérő által javasolt napon. Ez

Közbeszerzési Útmutató

a rendelkezés nem érinti az ajánlattevőnek azt a jogát, hogy tájékoztatást kérhet a nyertes ajánlatnak az ő ajánlatához viszonyított előnyeiről.

52. A közbeszerzési eljárás szabályai

A közbeszerzési eljárás fajtái az általános szabályok szerint a nyílt, meghívásos, tárgyalásos eljárás és a versenypárbeszéd lehet. A nyílt eljárás egyszakaszos eljárás. A többszakaszos eljárások körébe a meghívásos, a (hirdetmény közzétételével induló) tárgyalásos eljárás és a versenypárbeszéd tartozik.

A keret-megállapodásos két részből álló eljárás, melynek első része lefolytatható kétszakaszos formában is.

A tárgyalásos eljárás két fajtája a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás és a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás. A tárgyalásos eljárási fajták és a versenypárbeszéd csak akkor alkalmazható, ha az eljárási fajták szabályainál meghatározott előfeltételek megvalósulnak.

Az ajánlatkérők keret-megállapodásos eljárást is alkalmazhatnak, ez egy olyan eljárástípus, amely más eljárásfajtákra épül.

Az ajánlatkérő dinamikus beszerzési rendszert is működtethet közbeszerzése megvalósítására, ennek az elektronikus beszerzési rendszernek fogalom-meghatározását az értelmező rendelkezések tartalmazzák, részletes szabályait pedig külön jogszabály rögzíti.

A Kbt. nem különíti el önálló eljárásfajtaként a gyorsított eljárást, a meghívásos eljárás és a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás szabályai között található meg a gyorsított eljárás, amikor ezen eljárási fajták rövidebb határidőkkel folytathatóak le. **A közbeszerzési eljárás során nem lehet áttérni egyik eljárási fajtáról a másikra, az**

Közbeszerzési Útmutató

ajánlatkérő tehát azon szabályok szerint köteles befejezni az eljárást, ahogyan azt elkezdte.

Az egyes közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó eljárási határidőket az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű		
Nyílt eljárás:	Egy szakaszból álló eljárás	
Ajánlattételi határidő	min. 45 nap	
Előzetes összesített tájékoztató Kbt. 83. § (5) szerint ¹	min. 29 nap	
Sürgősség	min. 22 nap	
Rövidítés a Kbt. 83.§ (6) szerint ²	45/29 nap 5 nappal rövidíthető	
Ajánlati kötöttség	max. 30 nap/ építési beruházás, folyamatba épített ellenőrzés mellett max. 60 nap	
Meghívásos eljárás:	Kétszakaszos eljárás	
1. Részvételi szakasz:		
Részvételi felhívás:	min. 30 nap	Keretszám megadható: min 5.
Gyorsított eljárás	min. 10 nap	
Eredményes részvételi szakasz esetén:		
Írásbeli ajánlattételi felhívás megküldése:	5 munkanapon belül	
2. Ajánlattételi szakasz		
Ajánlati felhívás:		
Részvételi jelentkezést követő	max. 30 nap/ építési beruházás, valamint folyamatba épített ellenőrzése mellett max 60 nap	
Ajánlattételi határidő:	min. 45 nap	

Közbeszerzési Útmutató

Kbt. 88 § (2) alkalmazása esetén ³	min.26 nap	
Dokumentáció térítésmentes, elektronikus úton történő megküldése esetén az ajánlattételi határidő	5 nappal rövidíthető	
Gyorsított eljárásban	min. 10 nap	
Hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás:	Két szakaszból álló eljárás. Alkalmazásának feltétele a Kbt. 89. § (2)-ben⁴ foglaltaknak való megfelelés.	
1. Részvételi szakasz		
Részvételi felhívás:	Fel kell tüntetni a tárgyalásos eljárás jogcímét.	
Keretszám meghatározható az ajánlattételi szakaszra meghívottak számára	legalább 3 ajánlattevő	
Ajánlati kötöttség	max. 30 nap/ építési beruházás folyamatba épített ellenőrzése mellett max 60 nap	
Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás.	Egy szakaszból álló eljárás. Alkalmazása a Kbt. 94. § (2)-(5) ⁵ bekezdése esetén.	Kizárólag az ajánlattételre meghívottak tehetnek ajánlatot. Ajánlattételre meghívott tehet közös ajánlatot ajánlattételre meg nem hívott gazdasági szereplővel.
Ajánlati felhívás	Kbt. 94. § (4) c)-d) kivételével ⁶	
Tárgyalási meghívó	Kbt. 99. § (2) szerint ⁷	
94. § (2) bekezdés b), (4) bekezdés a), rendkívüli sürgősséget előidéző esetben, valamint 94. § (2) bekezdés d) esetben	Lehetőség szerint 3 ajánlattevő felhívása ajánlattételre	
Ajánlati kötöttség	max. 30 nap/ építési beruházás folyamatba épített ellenőrzése mellett max 60 nap	

Közbeszerzési Útmutató

Versenypárbeszéd:	Három szakaszra tagolódik	részvételi szakasz, párbeszéd, ajánlattételi szakasz. Alkalmazásának feltétele Kbt. 102. § ⁸
részvételi határidő	min. 30 nap	
Ajánlattételi határidő meghatározása	nem lehet több a részvételre jelentkezések bontását követő 30, illetve építési beruházások és folyamatba épített ellenőrzés alá vont eljárások esetében 60 nap.	
Ajánlattételi felhívás	Eredményes részvételi szakasz esetén	Eredmény közlésével együtt 5 munkanapon belül.
Ajánlati kötöttség	nem lehet több 30, illetve építési beruházások és folyamatba épített ellenőrzés alá vont eljárások esetében 60 nap.	Ajánlattételi határidő lejártával kezdődik

1. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napját legalább ötvenkét nappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül előzetes összesített tájékoztatót tartalmazó hirdetményt adott fel, és az tartalmazta az ajánlati felhívás hirdetményi mintája szerinti, a tájékoztatót tartalmazó hirdetmény feladásának időpontjában rendelkezésre álló adatokat is.
2. Az ajánlatkérő a dokumentációt térítésmentesen és teljes terjedelemben közvetlenül elektronikus úton az ajánlattevők számára hozzáférhetővé teszi az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény közzétételének napjától, és a hirdetményben megadja a hozzáférés adatait.
3. Az ajánlatkérő a részvételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napját legalább ötvenkét nappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül előzetes összesített tájékoztatót tartalmazó hirdetményt adott fel, és az tartalmazta a részvételi felhívás hirdetményi mintája szerinti, a tájékoztatót tartalmazó hirdetmény feladásának időpontjában rendelkezésre álló adatokat is.

Közbeszerzési Útmutató

4. Az ajánlatkérő hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást akkor alkalmazhat,

- a. ha a nyílt, a meghívásos eljárás vagy a versenypárbeszéd a 76. § (1) bekezdés b) vagy c) pontja alapján eredménytelen volt, (kizárólag érvénytelen ajánlatokat vagy részvételi jelentkezéseket nyújtottak be; vagy egyik ajánlattevő sem vagy az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő sem tett - az ajánlatkérő rendelkezésére álló anyagi fedezet mértékére tekintettel - megfelelő ajánlatot) feltéve, hogy a felhívásban, a dokumentációban vagy az ismertetőben foglalt feltételek időközben lényegesen nem változtak meg;
- b. kivételesen, ha az árubeszerzés, az építési beruházás vagy a szolgáltatás objektív természete vagy az ehhez kapcsolódó kockázatok nem teszik lehetővé az ellenszolgáltatás előzetes átfogó (mindenre kiterjedő) meghatározását;
- c. építési beruházás esetében, ha az kizárólag kutatási, kísérleti vagy fejlesztési célból szükséges; ez az eset azonban nem alkalmazható, ha megalapozza a piacképességet, vagy a kutatásfejlesztés költségeit fedezi
- d. szolgáltatás megrendelése esetében, ha a szolgáltatás objektív természete miatt a szerződéses feltételek meghatározása nem lehetséges olyan pontossággal, amely lehetővé tenné a nyílt vagy a meghívásos eljárásban a legkedvezőbb ajánlat kiválasztását, így különösen a szellemi szolgáltatások és a 3. melléklet 6. csoportjába tartozó pénzügyi szolgáltatások esetében.

5.1 Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat,

- a. ha a nyílt, a meghívásos eljárás vagy a versenypárbeszéd a 76. § (1) bekezdés b) vagy c) pontja alapján eredménytelen volt, feltéve, hogy a felhívásban, a dokumentációban vagy az ismertetőben foglalt feltételek időközben lényegesen nem változtak meg és az ajánlatkérő a tárgyalásra a nyílt, a meghívásos eljárás vagy a versenypárbeszéd - 74. § (1) bekezdésének a)/-d/ pontja és (2) bekezdésének c) pontja alapján nem érintett - összes ajánlattevőjét meghívja;

Közbeszerzési Útmutató

- b. a nyílt vagy a meghívásos eljárás vagy a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás azért volt eredménytelen, mert az eljárásban nem nyújtottak be ajánlatot vagy részvételi jelentkezést, feltéve, hogy a felhívásnak és a dokumentációnak a feltételei időközben lényegesen nem változtak meg; minderről az ajánlatkérő köteles az Európai Bizottság kérésére - a Közbeszerzési Hatóságon keresztül - tájékoztatást adni;
- c. a szerződés műszaki-technikai sajátosságok, művészeti szempontok vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott szervezettel, személlyel köthető meg;
- d. az feltétlenül szükséges, mivel az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt a nyílt, a meghívásos vagy a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatóak; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából.

5.2 Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése esetében, ha

- a. a korábban megkötött szerződésben nem szereplő, de előre nem látható körülmények miatt kiegészítő építési beruházás, illetve szolgáltatás megrendelése szükséges az építési beruházás vagy a szolgáltatás teljesítéséhez, feltéve, hogy a kiegészítő építési beruházást vagy szolgáltatást műszaki vagy gazdasági okok miatt az ajánlatkérőt érintő jelentős nehézség nélkül nem lehet elválasztani a korábbi szerződéstől vagy ha a kiegészítő építési beruházás, illetve szolgáltatás elválasztható, de feltétlenül szükséges az építési beruházás vagy a szolgáltatás teljesítéséhez, az ilyen kiegészítő építési beruházásra, illetve szolgáltatásra irányuló - a korábbi nyertes ajánlattevővel kötött - szerződés vagy szerződések becsült összértéke azonban nem haladhatja meg az eredeti építési beruházás vagy szolgáltatás értékének felét;
- b. olyan új építési beruházásra vagy szolgáltatás megrendelésére kerül sor, amelyet a korábbi nyertes ajánlattevővel köt meg ugyanazon ajánlatkérő azonos vagy hasonló építési beruházás vagy szolgáltatás teljesítésére, feltéve, hogy az új építési

Közbeszerzési Útmutató

beruházás vagy szolgáltatás összhangban van azzal az alapprojekttel, amelyre a korábbi szerződést nyílt vagy meghívásos eljárásban megkötötték, és a korábbi eljárást megindító hirdetményben az ajánlatkérő jelezte, hogy tárgyalásos eljárást alkalmazhat, valamint a korábbi eljárásban az építési beruházás vagy a szolgáltatás becsült értékének meghatározásakor figyelembe vette az újabb építési beruházás vagy szolgáltatás becsült értékét is (a közösségi értékhatár elérésének meghatározása szempontjából); ilyen tárgyalásos eljárást azonban csak a korábbi első szerződés megkötésétől számított három éven belül lehet indítani.

5.3 Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá árubeszerzés esetében, ha

- a. az érintett dolgot kizárólag kutatási, kísérleti, tanulmányi vagy fejlesztési célból állítják elő; ez az eset azonban nem alkalmazható olyan mennyiség esetén, amely megalapozza a piacképességet, illetve a kutatásfejlesztés költségeit fedezi;
- b. a korábban beszerzett dolog részbeni kicserélése vagy bővítése során a korábbi nyertes ajánlattevőnek másikkal történő helyettesítése azzal a következménnyel járna, hogy műszaki-technikai szempontból eltérő és nem illeszkedő dolgokat kellene beszerezni vagy az ilyen beszerzés aránytalan műszaki-technikai nehézséget eredményezne a működtetésben és a fenntartásban; az ilyen - a korábbi nyertes ajánlattevővel kötött - szerződés vagy szerződések együttes időtartama azonban nem haladhatja meg a három évet;
- c. az áru árutőzsdén jegyzett és beszerzett;
- d. az árut kivételesen kedvező feltételekkel felszámolási eljárás, végelszámolás vagy bírósági végrehajtás, vagy az érintett szervezet személyes joga szerinti hasonló eljárás során történő értékesítés keretében szerzi be.

5.4 Az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat továbbá szolgáltatás megrendelése esetében, ha arra tervpályázati eljárást követően kerül sor, és a nyertessel vagy - a bírálóbizottság ajánlása alapján - nyertesek (díjazottak)

Közbeszerzési Útmutató

valamelyikével kell szerződést kötni; ez utóbbi esetben a tervpályázati eljárásban a bírálóbizottság által ajánlott összes pályázót (ajánlattevőt) meg kell hívni a tárgyalásra.

6. - az áru árutőzsdén jegyzett és beszerzett;
 - az árut kivételesen kedvező feltételekkel felszámolási eljárás, végelszámolás vagy bírósági végrehajtás, vagy az érintett szervezet személyes joga szerinti hasonló eljárás során történő értékesítés keretében szerzi be.
7. A körülmények által megkövetelt rendkívüli sürgősség nem teszi lehetővé ajánlattételi felhívás elkészítését, tárgyalási meghívót küld az alkalmas gazdasági szereplőknek. A tárgyalási meghívó az ajánlatkérő nevét, székhelyét, a tárgyalás helyét és idejét, továbbá legalább a beszerzés tárgyát és mennyiségét kell, hogy tartalmazza.
8. - a közbeszerzés tárgyára vonatkozó közbeszerzési műszaki leírás meghatározására nem, vagy nem a nyílt, illetve meghívásos eljárásban szükséges részletességgel képes, vagy
 - a szerződés típusának vagy jogi, illetve pénzügyi feltételeinek meghatározására nem, vagy nem a nyílt, illetve meghívásos eljárásban szükséges részletességgel képes.
 A körülmény fennállása nem eredhet az ajánlatkérő mulasztásából.

Nemzeti eljárásrend		
Ajánlattételi határidő:		
Nyílt eljárás:	min 20 nap	Hirdetmény feladásától
Meghívásos eljárás:	min 20 nap	Ajánlattételi felhívás megküldésétől
Több szakaszból álló eljárás	Annai idő alatt megfelelően lehet részvételre jelentkezni	
Hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás		Bármely esetben alkalmazható

Közbeszerzési Útmutató

Versenypárbeszéd	Bármely esetben alkalmazható
Kiegészítő tájékoztatás:	Ajánlattételi/részvételi határidő lejártá előtt ésszerű időben

Közbeszerzési Útmutató

53. Hasznos linkek, források

A közbeszerzési eljárások lefolytatásához hasznos információkat tartalmazó weboldalak elérhetőségei:

<http://www.kozbeszerzes.hu>

http://www.nfu.hu/ket_tanulmany_a_kozbeszerzesi_ellenorzest_vegzok_es_az_ellenorzot_tek_szamara

<http://www.nfu.hu/doc/299>

<http://www.targetconsulting.hu/download/epitesiberuhazasokhatosagiutmutato.pdf>

Az útmutató összeállítása során forrásként kerültek felhasználásra a Közbeszerzési Hatóság által közzétett útmutatók és segédletek, a Közbeszerzési Döntőbizottság döntései, a közbeszerzési referens képzésekhez készített szakmai anyagok, valamint a közbeszerzési eljárások központi ellenőrzése során tapasztaltak

Közbeszerzési Útmutató

54. Kiegészítő dokumentumok

1. segédlet

A Közbeszerzési Hatóság által kidolgozott minta eljárásrend a Kbt. 123. §-ának alkalmazásához.

2. segédlet

FIDIC szerződéses feltételek szerinti mérnöki feladatok

3. segédlet

FIDIC Piros Könyv (építés) szerint lefolytatott eljárás dokumentációja

4. segédlet

FIDIC Sárga Könyv (tervezés-építés) szerint lefolytatott eljárás dokumentációja

